

ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ФОНДОТ НА ПЕНЗИСКОТО
И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
МАКЕДОНИЈА ВО 2016 ГОДИНА**

Скопје, април 2017 година

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД	3
II. СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ	5
1. Број на осигуреници	5
2. Корисници на пензија	9
3. Корисници на најнизок износ на пензија	14
4. Корисници на паричен надоместок со преостаната работна способност	15
5. Корисници на паричен надоместок за телесно оштетување	16
6. Учество на расходите за пензиско и инвалидско осигурување во бруто домашниот производ	17
III. УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПЕНЗИИТЕ	18
IV. ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ НА ФОНДОТ	21
1. Приходи на Фондот	22
2. Расходи на Фондот	27
3. Финансиски резултат	32
4. Акции и удели	32
5. Наплата на заостанатите ненаплатени придонеси	34
6. Информирање	35
V. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ	39
1. Извештај за работата на Одделението за норматива, следење и примена на правни прописи и за постапување по претставки	39
2. Остварување на правата според меѓународни договори за социјално осигурување	42
3. Работа на Одделението за оцена на работната способност	43
4. Матична евиденција	49
5. Исплата на пензии	52
6. Имотно - правно работење	54
7. Органи на управување на Фондот	55
1. Управен одбор	55
2. Директор	57
8. Стручна служба на Фондот	58
1. Човечки ресурси	58
2. Одделение за внатрешна ревизија	61
3. Буџетска контрола	63
4. Јавни набавки	65
5. Солидарен фонд	68
9. Информатички систем	70
10. Стопанисување со имотот на Фондот	75
VI. ЗАКЛУЧОК	78

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ФОНДОТ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА ВО 2016 ГОДИНА

I. ВОВЕД

Пензиското и инвалидско осигурување зазема значајно место во целокупниот општествен, социјален и политички живот на една држава. Вкупните економски, социјални и демографски движења во општеството влијаат на развојот на пензискиот систем на секоја земја, а неговото значење се изразува преку бројот на осигурениците кои плаќаат придонес за пензиско и инвалидско осигурување, стапката на придонес што се плаќа, бројот на корисниците на пензија и висината на пензиските примања, како и учеството на расходите за пензиско и инвалидско осигурување во бруто домашниот производ.

Извештајот за работа на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2016 година, содржи поединечни и сеопфатни податоци, образложенија и коментари за остварените резултати од спроведувањето на пензиското и инвалидско осигурување кај нас.

Системот на пензиското и инвалидско осигурување во Република Македонија од 2006 година функционира како тростолбен систем, и тоа: задолжително пензиско и инвалидско осигурување по основ на меѓугенерациска солидарност (Прв столб), задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (Втор столб) и доброволно пензиско осигурување врз основа на индивидуално капитализирано штедење (Трет столб).

Во 2016 година, работите во надлежност на Фондот се извршуваа согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, Буџетот на Фондот, Програмата за работа на Управниот одбор на Фондот и Стратегискиот план на Фондот.

Во рамките на пензиското и инвалидско осигурување, својата социјална сигурност ја остваруваат 317.965 корисници на права од пензиското и инвалидско осигурување, односно 307.610 корисници на пензија, 10.269 корисници на паричен надоместок за телесно оштетување и 86 корисници на паричен надоместок со преостаната работна способност, или 15,3% од вкупното население на Република Македонија во 2016 година (оценети 2.073.000). Учеството на вкупните расходи за пензиско и инвалидско осигурување (61.488,47 милиони денари) во бруто домашниот производ (579.646,00 милиони денари) изнесува 10,6 %, додека за исплата на пензиите 8,3%.

Органи на управување на Фондот се Управниот одбор и Директорот на Фондот. Според член 156 став 2 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Сл. весник на РМ“ бр.98/2012 година), Управниот одбор на Фондот брои седум члена именувани од Владата, со мандат од четири години. Од овој број, два члена се по предлог на Владата на Република Македонија и пет члена се именувани на предлог од: Министерството за труд и социјална политика, Министерството за финансии, Репрезентативниот синдикат член на Економско-социјалниот совет, Репрезентативното здружение на работодавачите член на Економско-социјалниот совет и Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

На крајот од 2016 година, бројот на осигурениците изнесуваше 570.168, додека бројот на корисниците на пензија изнесуваше 307.610 корисници (заедно со минималните земјоделски и воени корисници), или во сооднос 1,85 осигуреник на 1 пензионер.

Во 2016 година, Фондот изврши усогласување на пензиите од 5%, односно 654,00 денари во номинален износ од ноември за сите корисници на пензија со остварено право на пензија со ноември 2016 година, што имаше влијание врз одржувањето на реалната вредност на пензиските примања.

Со примена на Проектот за техничка поддршка за дизајнирање на новите деловни процеси за остварување на правата и исплата на пензиите, во 2016 година

значително е скратен рокот за решавање на правата од пензиското и инвалидско осигурување и исплатата на пензиите.

Во 2016 година, согласно законските прописи за продажба на акциите и уделите што ги поседува Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, врз основа на Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, Управниот одбор на Фондот, на предлог на Комисијата за акции и удели, донесе повеќе одлуки за реализација на продажбата на акциите и уделите на Фондот со претходна согласност добиена од Владата на Република Македонија.

И во 2016 година, Фондот учествуваше во спроведувањето на проектите на Владата на Република Македонија за “Бањско-климатска рекреација за корисниците на пензија” и “Бесплатен туристички викенд”. Поднесувањето на барањата и електронската обработка се вршеше во Фондот, кои беа доставувани до Комисијата за рангирање на барањата при Министерството за труд и социјална политика. По рангирањето на Комисијата, до Фондот доставени се списоци со корисници на пензија на кои им беше одобрено користење на услугата. Стручната служба писмено и телефонски преку Кол-центарот, ги известуваше корисниците на пензија, а списоците беа објавени и на веб-страницата на Фондот. На корисниците со одобрена бањско – климатска рекреација, Фондот дозначуваше средства за превоз што беа надоместени од Министерството за труд и социјална политика.

II. СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ

1. Број на осигуреници

Врз основа на матичната евиденција на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија со состојба декември 2016 година, евидентирани се 92.651 обврзник и 570.168 осигуреници со задолжително пензиско и инвалидско осигурување.

Табела бр. 1: Број на осигуреници и обврзници во декември 2016 година:

Реден број	Филијали	Обврзници	Осигуреници
1	Берово	1.262	4.489
2	Битола	4.959	33.006
3	Валандово	579	3.303
4	Велес	2.829	15.101
5	Виница	707	5.062
6	Гевгелија	1.993	12.608
7	Гостивар	4.249	14.191
8	Дебар	829	3.119
9	Делчево	982	6.234
10	Демир Хисар	478	1.909
11	Кавадарци	2.458	18.444
12	Кичево	1.914	10.050
13	Кочани	2.253	12.759
14	Кратово	284	1.670
15	Крива Паланка	767	4.309
16	Крушево	638	1.500
17	Куманово	4.072	21.933
18	Македонски Брод	294	1.552
19	Неготино	1.476	6.185
20	Охрид	2.857	17.645
21	Прилеп	6.639	24.809
22	Пробиштип	509	3.498
23	Радовиш	1.760	5.975
24	Ресен	1.117	3.821
25	Свети Николе	1.241	4.994
26	Струга	2.529	11.703
27	Струмица	5.812	22.839
28	Тетово	6.754	29.093
29	Штип	2.310	24.382
30	Скопје	28.100	243.985
Вкупно		92.651	570.168

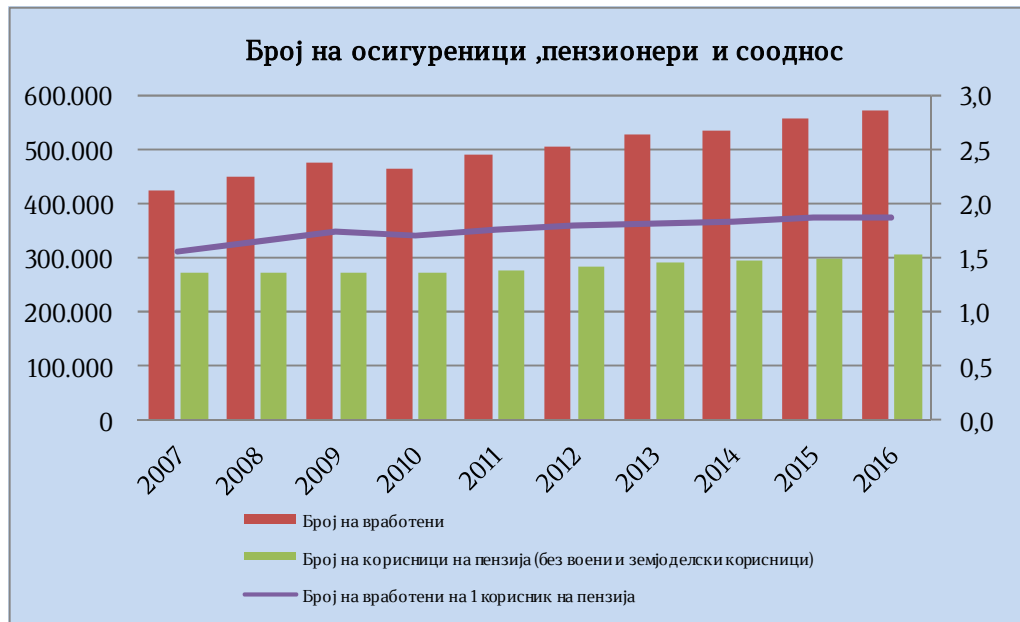
Според податоците на Фондот, бројот на осигуреници (состојба декември 2016 година) за кои се плаќа придонес за 8 и повеќе месеци изнесува 534.826 или 93,80% од вкупниот број на осигуреници (570.168).

Табела бр.2: Број на корисници на пензија и број на вработени лица

Година	Број на вработени	Број на корисници на пензија (без воени и земјоделски корисници)	Број на корисници на пензија на 1000 вработени	Број на вработени на 1 корисник на пензија
2007	424.338	272.386	693	1,6
2008	451.491	273.281	654	1,7
2009	475.780	273.977	576	1,7
2010	466.280	273.751	587	1,7
2011	489.608	277.441	567	1,8
2012	507.061	282.334	557	1,8
2013	526.909	289.114	549	1,8
2014	536.191	293.860	548	1,8
2015	558.821	299.640	536	1,9
2016	570.168	305.766	536	1,9

Соодносот на бројот на регистрирани осигуреници во декември 2016/2015 година е зголемен за 11.347 осигуреници, а бројот на осигуреници за кои се плаќа придонес е зголемен за 4,9%.

Бројот на осигурениците, корисниците на пензија и нивниот сооднос е даден во следниот графикон:

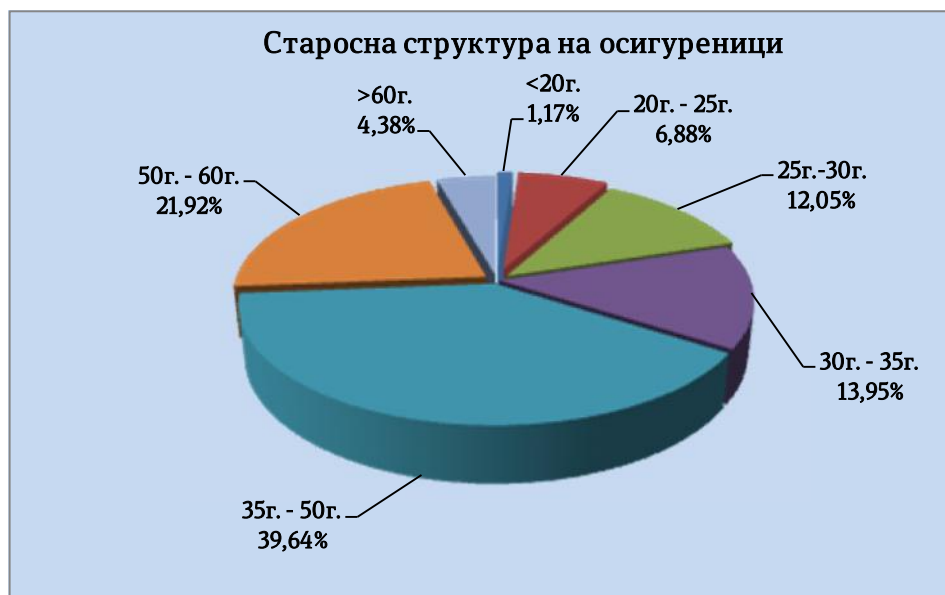

Структурата на осигурениците по пол во декември 2016 година е дадена во следниот графикон:

Од вкупниот број на осигуреници во 2016 година, 124.733 осигуреници се мажи и 101.280 жени на возраст од 35-50 години, а од 50-60 годишна возраст бројот на осигуреници - мажи изнесува 73.648 и жени 51.324, а останатите осигуреници се од другите возрасни категории. Од анализираните податоци, произлегува дека бројот на корисниците на пензија се очекува да бележи пораст во идниот период.

Старосната структура на осигурениците во декември 2016 година е дадена во следниот графикон:

2. Корисници на пензија

Број на корисниците на пензија од работничко осигурување, воени и земјоделски пензии со состојба на 31.12.2016 година.

Табела бр.3: Број на корисници на пензија во декември 2015 и 2016 година

Вид на пензија	Корисници на пензија 31.12.2015	Корисници на пензија 31.12.2016	Зголемување/намалување	Индекс 2016/2015
Старосна	182.954	190.633	7.679	104,2
Инвалидска	39.814	38.343	-1.471	96,3
Семејна	76.872	76.790	-82	99,9
Вкупно	299.640	305.766	6.126	102,0
Воени	1.605	1.487	-118	92,6
Земјоделски	483	357	-126	73,9
Вкупно пензии:	301.728	307.610	5.882	101,9

Освен редовните, воените и земјоделските пензии, Фондот исплаќа и надоместок за телесно оштетување за 10.269 корисници, од кои, 1.888 се корисници на телесно оштетување, како единствено право од пензиското и инвалидско осигурување.

Бројот на корисниците на пензија во 2016 година (заедно со минималните земјоделски и воени пензии) во однос на 2015 година, е поголем за 5.882 корисника на пензија, или за 1,9%, и тоа, заради намалувањето на минималните земјоделски пензии за 126 корисници и за 118 корисници на воени пензии. Овие корисници и во иднина ќе се намалуваат со природен одлив, поради тоа што затекнатите корисници своето право го оствариле според законски прописи кои веќе не се применуваат, а нови права не се остваруваат.

Структурата на корисниците на пензија по видови на пензија е следна:

Приливот на нови корисници на старосна пензија од 2007 до 2016 година е даден во следниот графикон:

Табела бр.4: Стапка на пораст на корисниците на пензија од 2007-2016 година според видот на пензија

Период	Нови корисници на старосна пензија	Нови корисници на инвалидска пензија	Нови корисници на семејна пензија	Вкупно
2007-2006	2,2	-2,7	1,1	1,0
2008-2007	-0,3	1,1	1,0	0,3
2009-2008	0,3	-1,3	1,2	0,3
2010-2009	1,2	-3,8	-0,3	-0,1
2011-2010	2,7	1,9	1	1,3
2012-2011	3,9	-2,8	0,1	1,8
2013-2012	4,5	-2,1	0,5	2,4
2014-2013	4,0	-3,5	-0,7	1,6
2015-2014	3,9	-3,5	0,5	2,0
2016-2015	4,2	-3,7	-0,1	2,0

Зголемувањето на бројот на корисниците на пензија од 2007-2016 година е дадена во следниот графикон:

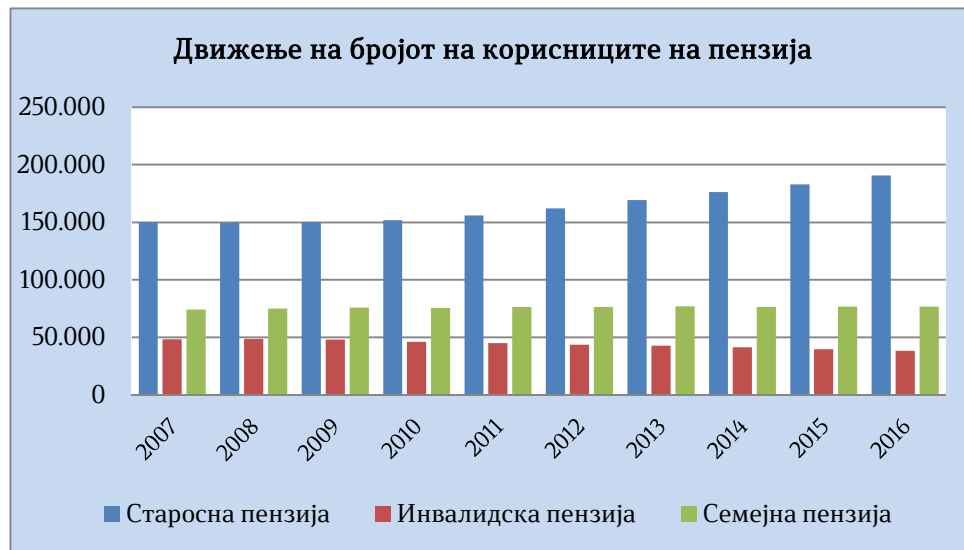

Приливот на корисниците на инвалидска пензија и во 2016 година како и во претходните години се намали, заради измените во Законот за пензиското и инвалидското осигурување.

Табела бр.5: Движење на бројот на корисниците на пензија од работничко осигурување, по години:

Година	Старосна пензија	Инвалидска пензија	Семејна пензија	Вкупно
2007	150.075	48.364	74.257	272.696
2008	149.682	48.562	75.037	273.281
2009	150.092	47.947	75.937	273.976
2010	151.894	46.118	75.739	273.715
2011	156.016	44.895	76.530	277.441
2012	162.086	43.648	76.600	282.334
2013	169.362	42.741	77.011	289.114
2014	176.157	41.245	76.458	293.860
2015	182.954	39.814	76.872	299.640
2016	190.633	38.343	76.790	305.766

Графички приказ на движењето на бројот на корисниците на пензија

Според дадениот графикон, произлегува дека е во пораст бројот на корисниците и во 2016 година повеќе од една половина, или 62,34% од вкупниот број корисници на пензија се корисници на старосна пензија, а другиот дел се однесува на корисници на семејна и инвалидска пензија.

3. Корисници на најнизок износ на пензија

Табела бр.6: Број и висина на пензијата на корисниците на најнизок износ на пензија

	Број на корисници	Износ на пензија (денари)
Прва група		
Пензии остварени до 31.12.1996	3.222	11.006,00
Пензии остварени од 1997-2001	656	9.495,00
Пензии остварени по 2001	4.704	10.004,00
Вкупно прва група (над35 години маж и над 30 години жена)	8.582	
Втора група		
Пензии остварени од 31.12.1996	4.702	10.775,00
Пензии остварени од 1997-2001	1.466	8.967,00
Пензии остварени по 2001	8.950	9.449,00
Вкупно втора група (над 25 години маж и над 20 години жена)	15.118	
Трета група		
Пензии остварени до 31.12.1996	12.082	10.479,00
Пензии остварени од 1997-2001	5.380	8.437,00
Пензии остварени по 2001	28.964	8.895,00
Вкупно трета група (до 25 години маж и до 20 години жена)	46.426	
Вкупно:	70.126	

Најнискиот износ на пензија се определува независно од висината на пензијата определена врз основа на должината на пензискиот стаж и остварените плати. Тоа значи дека на осигуреникот му се гарантира износ на пензија кој е повисок од пензијата определена од должината на пензискиот стаж и остварените плати. Институтот најнизок износ на пензија, се заснова на принципот на социјална праведност и неговата висина зависи од должината на работниот придонес изразена

преку должината на пензискиот стаж и ако истата е пониска на корисникот му се исплатува до најниската пензија.

Во Фондот, со состојба на 31.12.2016 година се исплаќа минимална пензија на 70.126 корисници, и тоа: 46.426 корисници или 66,20% од вкупниот број на корисници на минимални пензии, од трета група, односно со најмал пензиски стаж (до 25 години маж, односно до 20 години жена), на 15.118 корисници од втора група (над 25 години маж и над 20 години жена), или 21,56% и на 8.582 корисници на пензија од прва група (над 35 години маж и над 30 години жена), или 12,24% од вкупниот број на минимални пензии. Бројот на корисниците на најнизок износ на пензија во 2016 година во споредба со 2015 година (68.899) е зголемен за 1,8%, како резултат на висината на пензиите во поголем износ на новите корисници кои правото на пензија го оствариле во 2016 година и усогласувањето на пензиите во 2016 година од ноември во износ од 654 денари.

4. Корисници на паричен надоместок со преостаната работна способност

Во Фондот, на крајот на 2016 година, имаше 86 корисници, од кои 72 за време на чекање на вработување на својата или друга соодветна работа, 5 корисници со скратено работно време и 9 корисници поради помал личен доход на друга соодветна работа.

По влегување во сила на измените на Законот за ПИО („Сл. весник на РМ“ бр. 153/2007 година), сите корисници на паричен надоместок по основ на преостаната работна способност кои имаа навршено над 50 години живот, се преведоа во инвалидска пензија по основ на намалена работна способност.

Корисниците (со утврдена промена на работно место или скратено работно време), кои немале навршено 50 години живот, останаа и понатака да работат на друга работа, или со скратено работно време, и сè уште користат парични надоместоци.

Табела бр.7: Број на корисници на паричен надоместок од 2007-2016 година

Вид на право година	Чекање на вработување	Скратено раб. време	Помала плата	Останати	Вкупно
2007	1.768	67	113	0	1.948
2008	202	15	8	0	225
2009	183	14	9	0	206
2010	158	13	6	0	177
2011	145	16	10	0	171
2012	94	13	9	0	116
2013	95	13	9	0	117
2014	81	6	23	0	110
2015	81	6	23	0	110
2016	72	5	9	0	86

5. Корисници на паричен надоместок за телесно оштетување

Корисници на паричен надоместок за телесно оштетување се осигуреници кај кои настанало загубување, посуштествено оштетување, или позначителна онеспособеност.

Право на паричен надоместок за телесно оштетување осигуреникот стекнува независно од тоа дали се стекнал и користи некое друго право од пензиското и инвалидско осигурување.

Бројот на корисниците кои примаат паричен надоместок за телесно оштетување во 2016 година изнесуваше 10.269 корисници, од кои 1.888 корисници на единствено право и 8.381 корисник со право на пензија. Бројот на корисниците на телесно оштетување во 2016 во однос на 2015 година е намален за 267 корисници, или за 2,5%.

6. Учество на расходите за пензиско и инвалидско осигурување во бруто домашниот производ

Учеството на расходите за пензиско и инвалидско осигурување, бруто домашниот производ и нивниот сооднос е дадено во следната табела:

Табела бр. 8: Расходи за ПИО, БДП и учество на расходите во БДП

Година	Вкупни расходи за ПИО	БДП	Учество на расходите за ПИО во БДП
	во милиони денари		
2007	32.770	333.845	9,8
2008	38.733	405.014	9,6
2009	41.393	396.496	10,4
2010	42.507	425.628	10,0
2011	44.306	455.387	9,7
2012	46.227	476.072	9,7
2013	50.854	474.196	10,7
2014	54.017	518.380	10,4
2015	56.789	552.286	10,3
2016	61.488	579.646	10,6

Учеството на расходите за пензиско и инвалидско осигурување во 2016 година изнесува 10,6%.

Учеството на расходите за пензии во 2016 година изнесува 8,7% во однос на БДП истата година. Во однос на 2015 година кога учеството на раходите за пензиите во однос на БДП изнесуваше 8,3%, во 2016 година истото е зголемено за 0,4%, од причини што во 2016 година усогласувањето изнесуваше 5% или 654 денари.

III. УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПЕНЗИИТЕ

Согласно член 37 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Сл. весник на РМ“ бр. 98/2012год.), секоја година се врши усогласување на пензиите. Во 2016 година согласно горенаведениот член и членот 2 став 2 од Законот за изменување и дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Сл. весник на РМ“ бр.173/2015 год.), се изврши усогласување на пензиите, така што пензиите остварени заклучно со ноември 2016 година се усогласија за 5%, односно во номинален износ од 654 денари по корисник на пензија кои остварија право на пензија заклучно со ноември 2016 година.

Усогласувањето на пензиите во периодот од 2007 до 2016 година е прикажано во следниот преглед:

Табела бр.9: Извршено усогласување на пензиите од 2007-2016 година:

Година	Усогласување на пензиите на 1 јануари	Усогласување на пензиите на 1 јули	Вкупно усогласување
2007	0,64%	1,04%	1,69%
2008	13,00%	7,65%	21,66%
2009	3,50%	2,02%	5,59%
2010	0,30%	1,10%	1,40%
2011	2,10%	0,75%	2,87%
2012	0,31%	1,40%	1,71%

2013*	1,15%	0,75%	+5% допол. Вкуп. 7%
2014	5% од февруари	0,00%	5,00%
2015	0,00%	5% од септември	5,00%
2016	0,00%	5% од ноември	5,00%

*Редовно и дополнително усогласување

Со извршените усогласувања на пензиите, просечната пензија во декември 2016 година изнесуваше 13.754,00 денари и истата во однос на 2015 година во износ од 13.095,00 денари е повисока за 5,03%. Зголемувањето е резултат на извршеното редовно усогласување на пензиите во 2016 година, како и на висината на пензиите на новите корисници на пензија.

Табела бр.10: Просечните пензии по видови, во декември 2015 и 2016 година изнесуваат, и тоа:

Вид на пензија	2015	2016	Индекс
	во денари		
Старосна пензија	14.449	15.062	104,2
Инвалидска пензија	11.798	12.449	105,5
Семејна пензија	10.439	11.052	105,9
ВКУПНО	13.068	13.727	105,0
Земјоделска пензија	6.174	6.849	110,9
Воена пензија	20.289	20.851	102,8
ВКУПНО	13.095	13.754	105,0

Просечната исплатена пензија заедно со воените и минимални земјоделски пензии во декември 2016 година изнесува 13.754 денари и во однос на просечната плата изнесува 58,63%, и тоа: 15.062,00 денари за старосна пензија, 12.449,00 денари за инвалидска пензија и 11.052,00 денари за семејна пензија.

Табела бр.11: Учество на пензиите во просечната нето плата:

Година	Старосна пензија	Инвалидска пензија	Семејна пензија	Вкупна пензија
2007	57,60	44,40	40,20	50,50
2008	62,00	49,30	44,60	55,00
2009	55,40	44,30	39,70	49,10
2010	54,10	42,90	38,30	47,90
2011	56,50	44,50	39,60	49,90
2012	57,90	46,30	40,20	51,30
2013	61,80	49,29	43,12	54,97
2014	61,92	50,03	44,06	55,61
2015	63,61	51,94	45,96	57,53
2016	64,21	53,07	47,12	58,52

Учеството на сите видови пензија во однос на просечната исплатена нето плата по работник, во 2016 во однос на 2015 година, е зголемена од 57,53% на 58,52%.

IV. ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ НА ФОНДОТ

Со Буџетот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2016 година, како и со ребалансите на Буџетот на Фондот, како составен дел на Буџетот на Републиката, беше планирано финансиското работење на Фондот да се оствари со избалансирани приходи и расходи. Како основ за баланс помеѓу приходите и расходите, беа земени макроекономските индикатори за пораст на приходите од придонесите за 5,8% (3,2 % од предвидениот пораст на платите и 2,6% пораст на вработеноста), обезбедувањето средства од Буџетот на Републиката за редовните законски обврски, за транзиционите трошоци и покривање на дефицитот на Фондот. Порастот на платите е од големо значење како фактор за пресметка и плаќање на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, а исто така и порастот на вработеноста битно влијае при остварување на приходите на Фондот. Во делот на расходите беше проектирана редовна исплата на пензиите и законско зголемување на пензиите од 5% како и пораст на бројот на корисниците на пензија од 1,81% на годишно ниво.

Стапката на придонес за пензиско и инвалидско осигурување која во 2016 година изнесуваше 18% согласно Законот за придонеси од задолжителното социјално осигурување, битно влијае на финансиската состојба на Фондот, како и преземените активности на Фондот за наплата на заостанатите неплатени придонеси заклучно со 2008 година. Од преземените активности за наплатата на заостанатите неплатени придонеси за периодот до 31.12.2008 година, наплатени се средства во износ од 144,85 милиони денари.

Со средствата остварени од придонесите, како и со дозначените средства од Буџетот на Републиката, од продажбата на акции и удели со кои располага Фондот, од приходите од акцизи и другите неданочни приходи, Фондот во 2016 година оствари вкупни приходи во износ од 61.684,96 милиони денари. Со овие и со пренесените

средства од 2015 година (985,49 милиони денари), Фондот изврши вкупни расходи во износ од 61.488,47 милиони денари.

Фондот и во 2016 година, редовно вршеше исплата на пензиите во првата недела од месецот за изминатиот месец, со користење и на позајмица од Буџетот на Републиката, а ја враќаше по исплатата со акумулирањето на средствата од придонесите.

Вкупните остварени приходи на Фондот во 2016 година во однос на планираните средства со Буџетот на Фондот изнесуваат 100,2%, а во однос на 2015 година се повисоки за 7,76%, заради зголемениот износ на средства од придонесите, а вкупните расходи се под нивото на планираните средства со Буџетот или 99,92%, а во однос на 2015 година се повисоки за 8,27%.

1. Приходи на Фондот

Вкупните приходи на Фондот во износ од 61.684,96 милиони денари се остварени од следните извори на финансирање:

- **Од изворни приходи** (придонес од плата, бенефициран стаж, придонес од физички лица кои самостојно вршат дејност и вработени кај нив, како и од индивидуални земјоделци и Агенцијата за вработување) се остварени средства во износ од 33.833,99 милиони денари, или 54,85 % од вкупните приходи,

- **Средствата од Буџетот на Републиката** се остварени во износ од 26.599,48 милион денари, или 43,12 % од вкупните приходи,

- **Од акцизи** се остварени средства во износ од 1.120,71 милион денари, или 1,82% од вкупните приходи,

- **Од дивиденда** се остварени средства во износ од 0,21 милион денари и **од продажба на акции и удели** се остварени средства во износ од 20,78 милиони денари, или вкупно 20,99 милиони денари, кои во однос на вкупните приходи изнесуваат 0,03%.

- **Од други приходи** се остварени средства во износ од 109,79 милиони денари, или 0,18% од вкупните приходи.

Придонесот од плата се пресметува и плаќа по стапка од 18% на бруто платата и е основен извор за финансирање на Фондот. Сите уплатени придонеси Фондот ги распределува меѓу Првиот и Вториот пензиски столб. Распределбата на придонесите во 2016 година меѓу Првиот и Вториот столб, согласно новиот Закон за пензиско и инвалидско осигурување од 08.08.2012 година, се утврди на фиксна стапка за Првиот столб од 12%, а за Вториот столб од 6%.

Во 2016 година од придонесот од плата, остварени се средства во износ од 32.488,86 милиони денари и истите изнесуваат 99,89% во однос на планираните со Буџетот на Фондот, а во споредба со 2015 година се повисоки за 4,91%, или 1.521,54 милиони денари. Учеството на придонесот од плата во вкупните приходи изнесува 52,67%. Во зголемувањето на придонесот од плата во 2016 година, мало учество има и наплатата на заостанатите придонеси заклучно со 31.12.2008 година, во износ од 144,85 милиони денари, од кои 137,95 милиони денари се придонеси од плата и 6,9 милиони денари камати за ненавремено плаќање на истите.

Придонесот од плата по месеци во 2016 и 2015 година се движи според следната динамика:

Табела бр.12: Придонес од плата по месеци

Месеци	Наплатени придонеси		Индекс 2016/2015	Разлика
	2016	2015		
Јануари	2.188,24	2.072,83	105,6	115,41
Февруари	2.631,33	2.477,92	106,2	153,41
Март	2.668,02	2.521,95	105,8	146,07
Април	2.929,54	2.739,55	106,9	189,99
Мај	2.398,31	2.329,99	102,9	68,32
Јуни	2.718,98	2.637,18	103,1	81,8
Јули	2.784,07	2.862,96	97,2	-78,89
Август	2.693,64	2.376,31	113,4	317,33
Септември	2.803,94	2.592,36	108,2	211,58
Октомври	2.612,96	2.640,46	99	-27,5
Ноември	2.730,49	2.591,11	105,4	139,38
Декември	3.329,34	3.124,70	106,5	204,64
Вкупно	32.488,86	30.967,32	104,9	1.521,54

Од табелата се гледа дека придонесот од плата во 2016 во однос на 2015 година, е повисок за 4,9%, а по месеци има поголемо остварување во април, август, септември и декември 2016 година.

Приходите од придонесот од доходот (421,62 милиони денари), **приходите од физичките лица што вршат дејност и вработените кај нив** (771,26 милиони денари), како и од **индивидуалните земјоделци** (138,03) милиони денари), се остварени во износ од 1.330,91 милион денари и нивното учество во вкупните приходи изнесува 2,2%.

Приходите од Агенцијата за вработување се дозначуваат по основ на придонесот за невработени лица кои примаат паричен надоместок. Во 2016 година, по овој основ, се дозначени средства во износ од 14,22 милиони денари и истите во споредба со 2015 година (21,22 милиони денари) се пониски за 7,00 милиони денари, или за 33%, а нивното учество во вкупните приходи на Фондот изнесува само 0,02%. Овие средства, од година во година се намалуваат поради намалувањето на бројот на лицата за кои се плаќа придонес, поради измена на законските прописи и се плаќа придонес само за лицата кои немаат навршено 15 години пензиски стаж.

Приходите од акцизите се остварени во износ од 1.120,71 милион денари и истите во вкупните приходи учествуваат со 1,8%. Овие приходи се пресметуваат по стапка од 9,18% од нафтените деривати. Во споредба со 2015 година приходите од акцизите се повисоки за 10,3%, а во однос на планираните се повисоки за 16,7%.

Трансферните средства од Буџетот на Републиката се остварени во износ од 26.599,48 милиони денари и истите се во однос на планираните средства со Буџетот на Фондот (99,96%), а во споредба со остварените приходи во 2015 год. (22.677,71 милион денари) се повисоки за 11,5%. Дозначените средства се однесуваат, и тоа:

-3.100,00 милиони денари за законски обврски (за корисници на минимални земјоделски пензии, воени пензии, борци пред и по 9.9.1943 година, корисници на товар на Републиката, учители, корисници во КПД, како и за

исплата на разлики по основ на усогласувањето од 8% за изминат период, согласно пресудата на Врховниот суд на РМ),

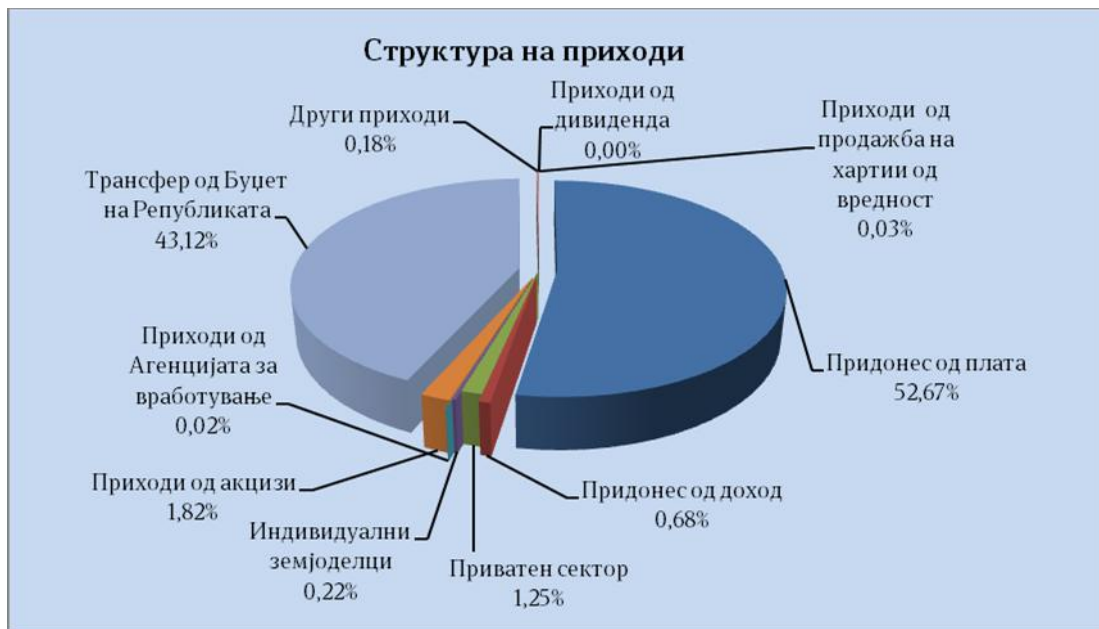
- 6.220,00 милиони денари за транзициони трошоци,
- 17.181,39 милиони денари за покривање на тековен дефицит,
- 95,84 милиони денари трансфер од Министерството за одбрана и
- 2, 25 милиони денари за покривање на патните трошоци за бањите.

Учеството на приходите од Буџетот на Републиката во вкупните приходи на Фондот изнесува 43,12%, а учеството на тековниот дефицит во вкупниот трансфер изнесува 64,59% и истиот бележи пораст од година во година. Средствата од Буџетот на Републиката е втор по големина приход и претставува значајна ставка во финансирањето на пензиското и инвалидско осигурување. Приходите од Буџетот на Републиката редовно се дозначуваа, по претходно доставени месечни пресметки од страна на Фондот.

Приходи од дивиденда и од продажба на акции и удели во 2016 година се остварени во износ од 20,99 милиони денари, и тоа:

- **Од дивиденда** се остварени средства во износ од 0,21 милион денари,
- **Од продажба на акции и удели** се остварени средства во износ од 20,78 милиони денари, и истите се пониски со планираните средства од Буџетот на Фондот а повисоки во споредба со остварените средства во 2015 година.
- **Од другите приходи** остварени се средства во износ од 109,79 милиони денари и истите се пониски за 21,6% во споредба со планираните, а во однос на 2015 година се помали за 12,7%, во најголем дел од закупнини, надомест на штети, приходи од пензиски фондови, вратени пензии во земјата и странство за починати корисници, камати за ненавремено плаќање на придонесите за ПИО и друго.

Структура на приходите

Табела бр.13: Остварени и планирани приходи на Фондот во 2016 година:

Ред. Број	Вид на приход	Буџет за 2016 год.	Остварено I-XII 2015	Остварено I-XII 2016	Индекс 4:2	Индекс 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Придонес од плата	32.523,00	30.967,32	32.488,86	99,89	104,91
2	Придонес од доход	390,60	371,12	421,62	107,94	113,61
3	Приватен сектор	750,00	747,05	771,26	102,83	103,24
4	Индивидуални земјоделци	110,00	129,49	138,03	125,48	106,60
5	Приходи од Агенцијата за вработување	22,86	21,22	14,22	62,2	67,01
	Вкупно придонеси	33.796,46	32.236,20	33.833,99	100,11	104,96
6	Приходи од акцизи	960,00	1.016,11	1.120,71	116,74	110,29
7	Трансфер од Буџет на Републиката	26.608,89	23.860,89	26.599,48	99,96	111,48
8	Други приходи	140,00	125,70	109,79	78,42	87,34
9	Приходи од дивиденда	1,00	0,09	0,21	21	233,33
10	Приходи од продажба на хартии од вредност	34,00	15,52	20,78	61,12	133,89
	Вкупни приходи	61.540,35	57.254,51	61.684,96	100,23	107,74

2. Расходи на Фондот

Со Буџетот на Фондот за 2016 година, со расходите согласно макроекономските индикатори, беше проектирана редовна исплата на пензиите и зголемување на истите од 5% од септември 2016 година, кој рок беше поместен со измената и дополнувањето на Законот за ПИО и усогласувањето се изврши од ноември 2016 година, како и пораст на бројот на корисниците на пензија од 1,81% на годишно ниво.

Вкупните расходи на Фондот во 2016 година изнесуваат 61.488,47 милиони денари и истите се извршени под ниво на планираните средства со Буџетот на Фондот, односно 99,92%, а се повисоки за 8,27% во однос на извршените расходи во 2015 година.

Расходите на Фондот се однесуваат, и тоа:

- **Расходите за исплата на пензиите** изнесуваат 48.248,22 милиони денари (47.843,59 милиони денари за редовни пензии, 373,68 милиони денари за воени пензии и 30,95 милиони денари за земјоделски пензии), или 78,47% од вкупните расходи.

- **Придонесот за здравствено осигурување** за корисниците на пензија изнесува 6.335,80 милиони денари и истиот во вкупните расходи учествува со 10,30%. Расходите за исплатените пензии заедно со придонесот за здравствено осигурување изнесува 54.584,02 милиони денари и истите во вкупните расходи учествуваат со 88,77%.

- **Расходите за исплата на надоместоците од инвалидско осигурување, интернатското сместување на деца инвалиди и телесното оштетување** изнесуваат 91,83 милиони денари, или 0,15% од вкупните расходи. Надоместоците од инвалидското осигурување изнесуваат 4,71 милион денари и истите во споредба со расходите од 2015 година се пониски. Надоместокот за телесно оштетување изнесува 86,38 милиони денари, а за интернатско сместување 0,74 милиони денари.

- **Трансферот на средствата за приватни пензиски фондови** во 2016 година изнесува 6.373,96 милиони денари и истите во вкупните расходи учествуваат со 10,37%. Овие расходи се на ниво на планираните средства со Буџетот на Фондот (100%), а за 35,04% се повисоки во споредба со 2015 година. Бројот на осигурениците-членови во приватните пензиски фондови, на крајот од 2015 година, изнесуваше 405.288 (состојба 31.12.2015 година) и истиот на 31.12.2016 година изнесуваше 427.025 члена, или повеќе за 21.737 членови, поради задолжителното зачленување во приватните пензиски фондови на сите нововработени. Овие средства се надоместуваат од Буџетот на Републиката.

- **Платите на вработените во Стручната служба** на Фондот во 2016 година изнесуваат 249,17 милион денари, или 0,40% во однос на вкупните расходи. Извршените расходи за платите на вработените во Стручната служба се на ниво на планираните средства (94,68%), а во споредба со 2015 година се повисоки за 0,21% поради исполнување на обврската за преведување на вработените со договор за дело во редовен работен однос. Бројот на вработените со состојба во декември 2016 година, изнесува 637 вработени.

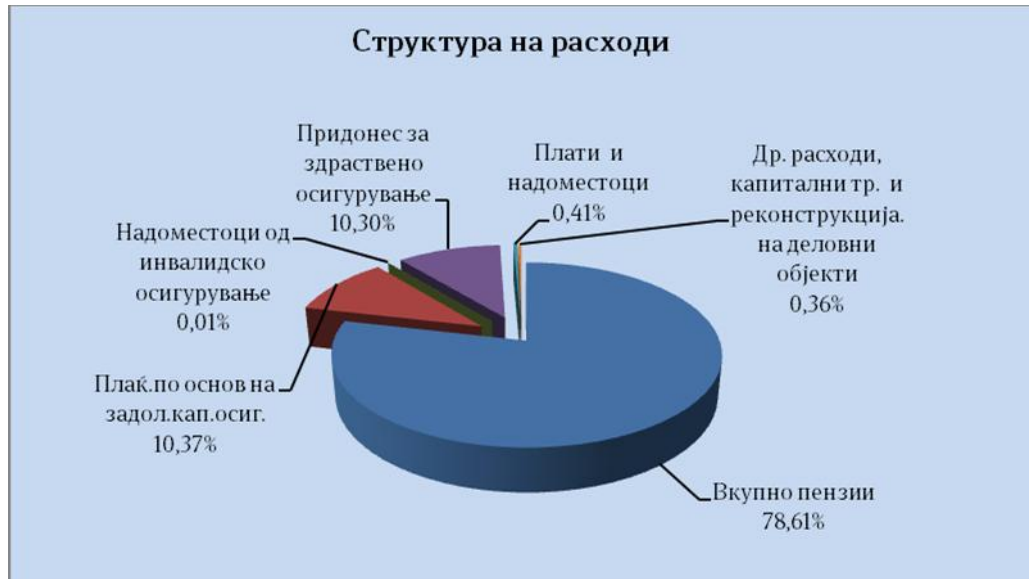
- **Другите расходи** во 2016 година се извршени во износ од 171,39 милиони денари, или 0,28% во однос на вкупните расходи. Овие трошоци во однос на планираните се извршени со 96,12%, и во споредба со извршените од 2015 година се пониски за 6,81%.

- **Капиталните трошоци** се извршени во износ од 8,75 милиони денари, кои во споредба со планираните средства за оваа намена во износ од 10,03 милиони денари, преставуваат извршување од 87,23%. Во 2016 година, овие средства се потрошени за купување на информатичка и канцелариска опрема.

- **Трошоците за реконструкција на деловните објекти** се извршени во износ од 7,36 милиони денари, и тоа, за реконструкција на објектите во Централата-Скопје, Кавадарци и Прилеп, како и во домовите за живеење на корисниците на пензија во Гостивар, Свети Николе и Ѓорче Петров-Скопје.

- **Набавка на моторни возила** е извршена за потребите на Стручната служба на Фондот, бидејќи истите се дотраени и застарени. Набавката е извршена за износ од 1,99 милиони денари колку што се обезбедени средства.

Структура на расходите

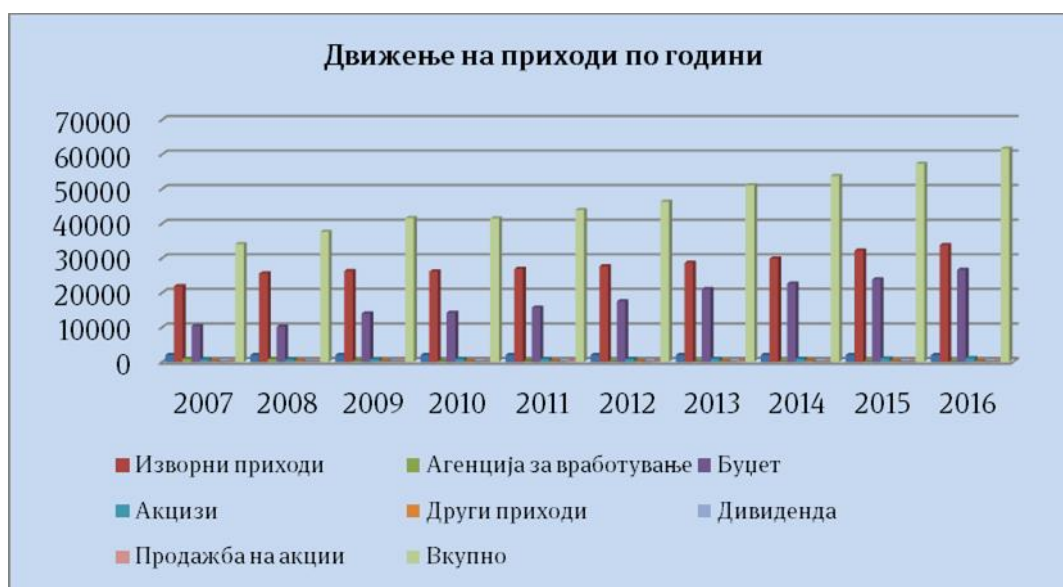
Табела бр.14: Вкупните расходи на Фондот дадени се во следната табела:

Ред. Број	Вид на расход	Буџет за 2016год.	Остварено I-XII 2015	Остварено I-XII 2016	Индекс 4:2	Индекс 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Вкупно пензии	48.338,00	45.658,04	48.334,60	99,99	105,86
2	Плаќ.по основ на задол.кап.осиг.	6.385,00	4.719,99	6.373,96	99,83	135,04
3	Надоместоци од инвалидско осигурување	7,00	6,01	5,45	77,86	99,68
4	Придонес за здравствено осигурување	6350,00	5.954,22	6.335,80	99,78	106,41
5	Плати и надоместоци	263,15	248,63	249,17	94,69	100,22
6	Други расходи, капитални трошоци и реконструкција на деловни објекти	197,20	202,47	189,49	96,09	93,59
	Вкупни расходи	61.540,35	56.789,36	61.488,47	99,92	108,27

Табела бр. 15: Движење на приходите по години во милиони денари

Година	Изворни приходи	Агенција за вработување	Буџет	Акцизи	Други приходи	Дивиденда	Продажба на акции	Вкупно
2007	21.914,23	864,98	10.378,52	681,04	151,89	5,88	56,71	34.053,25
2008	25.581,91	773,58	10.181,99	717,4	247,71	21,48	97,63	37.621,70
2009	26.279,53	256,49	14.020,85	744,49	194,11	19,41	74,64	41.589,52
2010	26.137,49	163,9	14.218,12	787,57	112,17	10	40,78	41.470,03
2011	26.890,36	122,19	15.704,97	813,77	122,23	7,22	276,35	43.937,09
2012	27.659,80	84,25	17.503,34	851,03	149,65	3,44	119,12	46.370,63
2013	28.655,98	50,76	21.060,83	870,16	142,69	2,25	287,56	51.070,23
2014	29.876,77	30,87	22.677,71	892,39	290,74	0,66	11,54	53.780,68
2015	32.214,89	21,22	23.860,89	1016,11	125,70	0,09	15,52	57.254,51
2016	33.819,77	14,22	26.599,48	1.120,71	109,79	0,21	20,78	61.684,96

Изворните приходи во 2016 година, во однос на 2007 година, се зголемени за 54,33%, а средствата од Буџетот на Републиката за 256,29%.

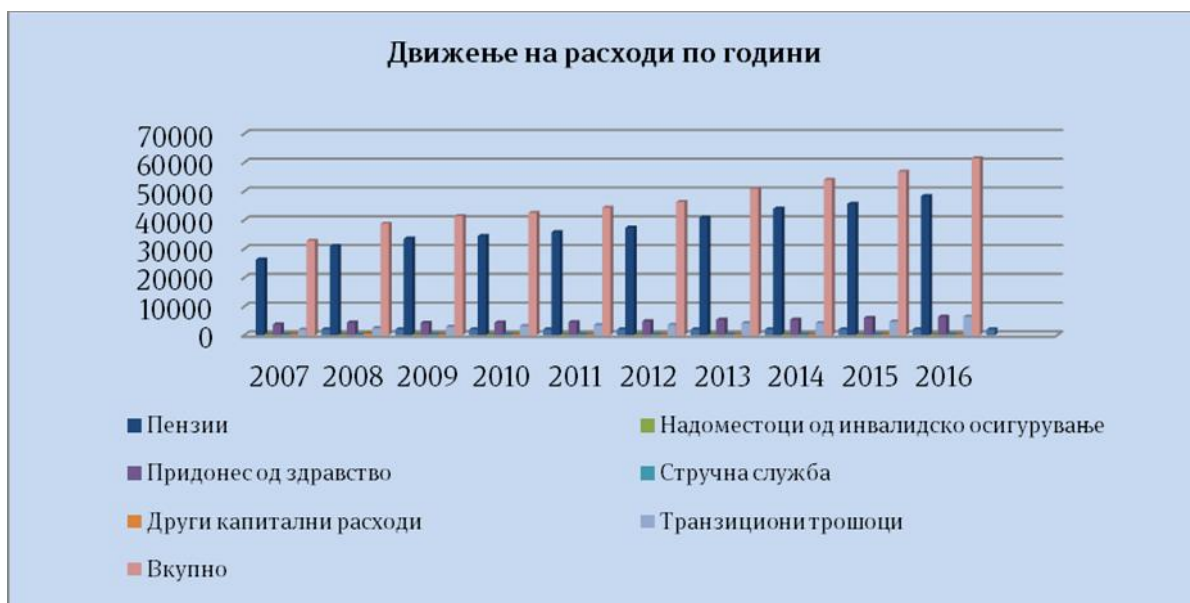

Табела бр.16: Движење на расходите по години

Година	Пензии	Надоместоци од инвалидско осигурување	Придонес од здравство	Стручна служба	Други капитални расходи	Транзициони трошоци	Вкупно
2007	26.305,27	247,79	3.714,03	240,33	385,13	1.877,00	32.769,55
2008	30.953,74	115,58	4.367,89	256,16	549,24	2.490,53	38.733,14
2009	33.537,64	107,53	4.290,57	264,64	260,39	2.932,20	41.392,97
2010	34.437,32	103,52	4.338,25	251,55	203,89	3.172,93	42.507,46
2011	35.751,31	101,65	4.524,32	273,81	172,07	3.482,61	44.305,77
2012	37.292,59	100,65	4.798,32	257,28	177,93	3.599,49	46.226,76
2013	40.812,95	100,57	5.359,18	247,34	193,43	4.141,29	50.854,76
2014	43.931,60	97,45	5.421,47	241,31	187,30	4.138,32	54.017,45
2015	45.569,34	94,71	5.954,22	248,63	202,47	4.719,99	56.789,36
2016	48.248,22	91,83	6.335,80	249,17	189,49	6.373,96	61.488,47

Во периодот од 2007 до 2016 година, исто така, се зголемуваа и расходите, како резултат на зголемувањето на бројот на корисниците на пензија и извршеното усогласување на пензиите.

Расходите за исплата на пензиите во 2016 година, изнесуваа 48.248,22 милиони денари и во споредба со 2007 година се зголемени за 83,42%, расходите за плати на вработените се зголемени за 3,68%, а другите расходи бележат намалување, додека вкупните расходи во споредба со 2007 година се зголемени за 87,64%. Од 2007 година, согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, во Фондот започнаа да се реализираат расходи по основ на пренесување средства во приватните пензиски фондови за придонесот за пензиско и инвалидско осигурување за членовите кои пристапиле во приватните пензиски фондови. Овие расходи се зголемени од 1.877,00 милиони денари во 2007 година на 6.373,96 милиони денари во 2016 година, или за 339,58%, заради зголемениот број на членови.

3. Финансиски резултат

Во 2016 година, Фондот оствари вкупни приходи во износ од 61.684,96 милиони денари, а вкупните расходи изнесуваа 61.488,47 милиони денари. Вкупните приходи во споредба со 2015 година се повисоки за 7,74%, а расходите за 8,27% и во споредба со планираните средства и приходите и расходите, се движат околу нивото на планираните со Буџетот на Фондот за 2016 година.

Со остварените приходи од придонесите и средствата од Буџетот на Републиката, како и од останатите приходи, Фондот во 2016 година редовно ја вршеше исплатата на пензиите во утврдениот период во првата недела од месецот за претходниот месец, со користење на позајмица од Буџетот на Републиката, која редовно ја враќаше по исплатата на пензиите и акумулирањето на средствата од приходите.

4. Акции и удели

Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија поседува акции и удели во претпријатијата кои беа во општествена сопственост и што се трансформираа согласно член 19 од Законот за трансформација на претпријатијата со

општествен капитал и член 7 од Законот за изменување и дополнување на законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал. Согласно член 193 став 2 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување, во вкупниот капитал на Фондот не се вклучени акциите и уделите од ликвидираниите друштва. Оттука, со Одлука на Управниот одбор на Фондот Број 02-881/1 од 09.02.2016 година, вкупниот капитал на Фондот се намали за 146.122.297 денари, односно за вредноста на 21 друштво кои беа ликвидирани и избришани од Трговскиот регистар и регистарот на правни лица кој се води во Централниот Регистар.

Врз основа на Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, Законот за пензиското и инвалидското осигурување, Уредбата за постапката за продажба на акциите и уделите од вкупниот капитал стекнат по основа на трансформација на претпријатијата со општествен капитал и критериумите за продажба на акциите и уделите стекнати врз основа на Законот за трансформација на претпријатијата со општествен капитал, Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија на предлог на Комисијата за акции и удели носи одлуки за продажба на акциите и уделите.

Во текот на 2016 година Управниот одбор на Фондот донесе една Одлука за продажба на акции во сопственост на Фондот за кои потоа Владата на Република Македонија, согласно член 193 став (3) од Законот за пензиското и инвалидското осигурување, донесе одлуки за давање на согласност на одлуката за продажба на акциите на Фондот. Исто така, се продолжи и со спроведување на одлуките за продажба на акциите и уделите донесени во претходните години.

На Македонската берза во текот на 2016 година беа спроведени 7 јавни берзански аукции, на кои беа продадени акции издадени од 3 акционерски друштва, при што е остварен нето приход во вкупен износ од 20.747.813 денари.

5. Наплата на заостанатите ненаплатени придонеси

Во 2016 година вкупно наплатени придонеси за пензиско и инвалидско осигурување беа 33.845.011.431,00 денари придонеси и камати по основ на ненавременно плаќање на придонесите, од кои 31.873.821.178,00 денари се придонеси од интегрираната наплата за плати остварени во 2016 година, 1.826.343.043,00 денари се придонеси по основ на интегрирана наплата за периодот од 01.01.2009 до 31.12.2015 година, а 144.847.210,00 денари се придонеси до 31.12.2008 година за кои е надлежен Фондот да води постапка за наплата.

Во текот на 2016 година од Одделението за контрола на податоци од придонес, реализирани се и други активности, и тоа:

- Во текот на 2016 година продолжи постапката за наплата на придонеси од обврзниците кои до крајот на 2015 година поднеле барања за отпис на камата и на кои согласно Законот за отпис на камата, им беше одобрено заостанатиот долг да го платат на 36 еднакви месечни рати. Од нив, 80 обврзници во текот на 2016 година целосно го платиле главниот долг во износ од 15.996.767,00 денари.

- Со измените на Законот за пензиското и инвалидското осигурување, од почетокот на 2016 година, на индивидуалните земјоделци кои биле осигурани според Законот за старосно осигурување и кои по 01.01.1989 година биле вклучени во задолжително осигурување, им се даде можност да уплатат придонеси за пензиско и инвалидско осигурување само за оној период кој недостасува до 15 години пензиски стаж, кој претставува услов за остварување право на старосна пензија. Согласно овие законски измени, за сите индивидуални земјоделци кои поднеле барања за доплата на придонесите, Службата за наплата на придонес изготвува записник со кој го утврдуват изност за доплата.

- Во текот на 2016 година, Службата за наплата на придонесите активно работеше и на расчистувањето на неидентификуваните уплати и донесе преку 187 решенија за поврат на средства за погрешно уплатени придонеси од страна на обврзниците.

- Во 2016 година, Службата за наплата на придонесите со цел на поефикасно прибирање на средствата од придонесите, особено на придонесите по 01.01.2009 година, одржа повеќе состаноци со Управата за јавни приходи. На овие состаноци, посебен акцент беше ставен на изнаоѓање на начинот за уплатата на придонесите од извршителите, кои и покрај обезбедените средства од обврзниците, не беа во можност истите да ги уплатат во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија. Исто така, на овие состаноци, од Управата за јавни приходи беше барано да се изнајде начин, за обврзниците кои нема да достават месечна пресметка за плата, Управата за јавни приходи по службена должност тоа да го направи, со цел да се има пореална слика на побарувањата на Фондот по основ на неплатени придонеси. Оваа заложба беше реализирана на начин што се изврши измена на Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување и почнувајќи од 2017 година ќе може да се реализира уплатата на средствата по основ на извршители, а и Управата за јавни приходи ќе врши задолжување на обврзниците по службена должност за сите кои навремено нема да доставуваат месечна пресметка на плата.

6. Информирање

Информирањето во Фондот на ПИОМ, двонасочно и квалитетно се остваруваше и во 2016 година. Фондот на ПИОМ посебно внимание посвети на информирањето и односите со јавноста, со цел задоволување на барањата на обврзниците, осигурениците и корисниците на пензија за сите измени во законските прописи и тековни активности во Фондот, во делот на пензиското и инвалидско осигурување, а се обрна внимание и на информирањето на вработените во Фондот заради подобра меѓусебна соработка и комуникација.

Во Фондот, информирањето се одвива преку веб-страницата (www.piom.com.mk), печатеното интерно гласило „Информатор“ (на македонски и албански јазик), Групата за комуникации и др.

Заради јавност во работата на Фондот на ПИОМ, на веб-страницата, како и во гласилото „Информатор“, редовно се објавуваат прилози за документите (актите) што ги разгледува и донесува/усвојува Управниот одбор на Фондот, но и од состаноците во Стручната служба - Централата на Фондот, организирањето на прес-конференциите, средбите за билатерална соработка и др., со објавување текстови и коментари за афирмација на работата на Стручната служба на Фондот. Сето ова, се остваруваше во координирана соработка со сите стручни служби и одделенија во Фондот на ПИОМ.

Во 2016 година, Групата за комуникации, учествуваше во организирањето и реализирањето на бројни интерни состаноци и состаноци во проширен состав, стручни презентации, прес-конференции, а изготви и објави повеќе соопштенија во дневните весници, кои се однесуваа на продажбата на акциите и уделите на Фондот, објави за издавање на деловен простор под закуп по пат на електронско јавно наддавање и друго.

Веб-страницата на Фондот, со нејзиниот концепт и дизајн, преку бројните рубрики е во директна функција на осигурениците, обврзниците, пензионерите и вработените во Фондот. Преку неа, во 2016 година, со објавување на текстови и редовно ажурирање на податоците за веќе објавените материјали од статистика, финансиско работење, акции и удели и други соопштенија, се обезбеди едноставен и брз пристап до сите важни информации од областа на пензиското и инвалидско осигурување и истовремено се воспостави отворена комуникација меѓу Фондот и корисниците на услугите.

Во 2016 година, преку електронската адреса за контакт на Фондот на ПИОМ (info@piom.com.mk), пристигнаа 3.650 прашања од различен карактер. Најголем број од поставените прашања се однесуваа на податоците за регулирање на стажот, за остварувањето разни права од пензиското и инвалидско осигурување, за исплата на пензиите, доставувањето уверенија за живот, промени на личните и адресни податоци на корисниците, како и за користење на услугите за бањско-климатска

рекреација и бесплатен туристички викенд за корисниците на пензија и др. и на истите се одговараше навремено и стручно во соработка со секторите во Фондот.

Во текот на 2016 година, од планираните 6, издаден е само еден (1) број на печатеното интерно гласило за вработените "Информатор", на чии страници се објавија 7 текстови и 9 фотографии.

Проектот „Граѓански дневник“, како инструментот за подобрување на јавните услуги на Фондот на ПИОМ, продолжи да се спроведува и во 2016 година. Согласно овој проект, на веб-страницата на Владата на РМ, www.uslugi.gov.mk, објавени се услугите што Фондот ги дава на корисниците, а преку неа беа поставени 46 прашања, главно од областа на остварувањето на правата од ПИО, на кои, од Групата за комуникации во рок од 5 дена, беа доставени стручни одговори.

И во 2016 година, Фондот на ПИОМ продолжи со реализација на проектот на Владата на РМ – Методологијата „Барометар за квалитет на институциите“, а во функција на обезбедување континуитет во квалитетот на работењето на администрацијата и поддршка за продуцирање поквалитетни услуги. Во таа насока, на барање од Министерството за информатичко општество и администрација, Групата за комуникации, двапати во годината, достави акциски планови за надминување на идентификуваните недостатоци од спроведената евалуација согласно Методологијата „Барометар за квалитет на институциите“.

Што се однесува до постојната библиотека на Фондот на ПИОМ, која е наменета за потребите на Менаџментот и вработените во Централата, филијалите и деловниците, во 2016 година, на користење се издаваа стручни книги, закони, службени весници, лектури, белетристика, речници, дневен печат и друго, со водење писмена евиденција, односно картотека за давање и примање на истите. На крајот од годината, констатирано е дека Фондот располага со библиотечен фонд од 2.124 наслови, од кои: стручна литература, закони и речници (464) и белетристика (1.660).

Во Фондот на ПИОМ, во 2016 год., редовно се преведуваа од македонски на албански јазик сите материјали за седниците на Управниот одбор, веб-страницата,

гласилото „Информатор“, како и бројни формулари, обрасци и потврди во врска со правата од ПИО. Така, во 2016 година преведени се материјалите за одржаните 11 седници на Управниот одбор на Фондот на ПИОМ, 7 текстови за „Информатор“, повеќе соопштенија за јавноста, текстови и табели за веб-страницата на Фондот, а се реализираше и симултан превод на секоја седница на Управниот одбор, како и на работните средби со делегации од Република Косово.

Во Фондот, со Акт на Директорот се назначени и службени лица кои посредуваат со информациите од јавен карактер со кои располага Фондот, согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер. Согласно овој закон, за 2016 година е подготвен Годишен извештај за спроведување на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер во Фондот, кој е составен дел од Годишниот извештај на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап на информации од јавен карактер при Владата на Република Македонија. Во 2016 година, од страна на барателите (физички и правни лица) поднесени се 25 барања, на кои е позитивно одговорено, а во соработка и координација со стручните служби во Фондот, на начин и форма назначена од страна на барателите.

Заради подобра комуникација со граѓаните, во Фондот работи и кол-центарот, (02/15-215), кој е постојано отворен за јавноста. Во 2016 година, пристигнати се 6.033 повици и истите се реализирани, односно веднаш е одговорено на поставените прашања од граѓаните. Најголемиот дел од прашањата се однесувале на проектите за бањско-климатската рекреација и викенд туризмот на корисниците на пензија, но и за начинот на регулирање на пензискиот стаж и остварувањето на други права од областа на ПИО. Треба да се напомене дека минатата година, кол-центарот поради дефект, не работеше 3 месеци, кога не се реализираа повиците од корисниците на нашите услуги.

Во 2016 год., Фондот на ПИОМ посвети особено големо внимание за унапредување на информирањето и односите со јавноста, со цел зголемување на транспарентноста и приближување на Фондот до целокупната јавност.

Писарница

Во Главната писарница на ФПИОМ-Централа Скопје, во 2016 година примени се:

- Општа преписка со правни и физички лица, филијали и деловници вкупно 6.279 дописи,

- Примени се 32.100 дописи за Одделението за ликвидација на пензиски примања,

- Примени се 6.600 дописи за Одделението по конвенции,

- Примени се 675 дописи за одделението за правни работи,

- Примени се 5.460 барања за бањско- климатска рекреација на пензионерите.

Службата за експедиција ги изврши сите поставени задачи за експедирање на дописите и готовите предмети од сите одделенија на Фондот во Централа- Скопје, кои беа сработени во текот на 2016 година.

V. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ

1. Извештај за работата на Одделението за норматива, следење и примена на правните прописи и за постапување по претставки

Во Фондот на ПИОМ, примената на прописите, давањето насоки до филијалите на Фондот за постапување по предмети, одговарањето до институции и странки, како и други задолженија, е од големо значење за законито и правилно работење.

Во текот на 2016 година, извршени се следните активности:

- Извршена е ревизија на 22.075 решенија за остварено право од ПИО и за секој предмет е изготвен соодветен записник, во зависност од оцената на законитоста на решенијата.

За извршената ревизија, изготвени се 12 извештаи до Министерот за труд и социјална политика и 12 извештаи за Директорот на Фондот (или еднаш месечно).

- Одговорено е на 165 претставки поднесени од: Кабинетот на претседателот, Владата на РМ, Министерството за труд и социјална политика, МВР, МИОА, Народниот правобранител, Државниот пазарен инспекторат, странките, како и одговори на Одделението за исплата на пензии и пензиски примања.

- Дадени се мислења за постапување по 35 предмети доставени од филијалите на Фондот на претходна согласност, со појаснување за натамошно постапување по поднесените барања. Давање на стручна помош на Комисијата за оцена на работна способност во постапката за оцена на работната способност.

- До Секторот за ИТ, доставени се деловни барања за интервенција во апликацијата во однос на примената на член 52 за износот на инвалидската пензија и член 230 од Законот за ПИО за износот на највисоката пензија во 2016 година, деловно барање за усогласување на решенијата согласно ЗОУП (во преамбулата и правниот лек), деловно барање за автоматско донесување на решенија по член 2 и деловно барање за усогласување на пензиите со 5%.

- Дадени се упатства до филијалите на Фондот за еднообразна примена на одредбите од Законот во делот на примената на член 52, за износот на инвалидската пензија и член 230 од Законот за ПИО за износот на највисоката пензија во 2016 година, за донесување на решенија по поднесени барања за член 2.

Постапено по препораките од Извештајот на Внатрешната ревизија:

- Изготвено укажување до филијалите за комплетирање на предметите и скенирање на сите докази,
- Изготвена процедура за обнова на постапка.
- Постојана комуникација со пензиските друштва на НЛБ и КБ. Изготвено укажување за постапување на филијалите на ФПИОМ при издавање потврди во случаите кога членовите на приватните пензиски друштва даваат изјава дека се откажуваат од пензијата од Прв столб и од правото на најнизок износ на пензија да се издаваат соодветни потврди - изготвен терк на потврда.

- Изготвени се извештаи до Владата на Република Македонија за постапување по претставките во законскиот рок, за секое тримесечје од 2016 година. Изготвени се информации до Владата и дадени мислења по одредени Информации на Владата на РМ. Дадени се мислења по предлог -измените на Законот за ПИО, на ЗОУП, за правилници и други подзаконски акти. Изготвени се теркови на решенија за потребите на филијалите на Фондот.

- Редовно, секоја недела се врши анализа на корисниците на пензија, за кои од ИТ се добиваат списоци дека се вработени, односно дека имаат пријава за осигурување, а немаат одјава.

- Доставено е укажување на филијалите на Фондот за начинот на засметување на вонредното усогласување на пензиите од 654,00 денари на корисниците на пензија кои правото го оствариле пред 30.11.2016 година.

- Изготвување на неделни и месечни извештаи за извршената работа на одделението.

- Доставени се одговори до приватните пензиски дрштва на нивно барање за починати осигуреници, членови на Вториот столб, кои оствариле право на инвалидска и семејна пензија според Законот за ПИО.

- Дадени се одговори на прашања доставувани од страна на Службата за комуникации во ПИОМ поставени од страна на странки, а се однесуваат за остварување на правата од пензиското и инвалидско осигурување по е-маил, или со нивно присуство.

- Учество во комисии формирани од Директорот на Фондот на ПИОМ.

- Комисија за попис.

- Комисија за оценување на административните службеници.

- Работна група за изработка на Актот за систематизација на работните места на Фондот, Каталогот на работни места и Колективниот договор.

- Работна група за усогласување на ЗПИО со ЗОУП.

-Вршење контрола врз работата на филијалите на Фондот и Одделението за спроведување на меѓународни договори.

2. Остварување на правата според меѓународни договори за социјално осигурување

Во извештајниот период, Фондот на ПИОМ продолжи да ги извршува тековните работи како носител на осигурување и орган за врска надлежен за остварување на правата од пензиското и инвалидско осигурување при примена на меѓународните договори за социјално осигурување.

Во непосредното спроведување на договорите за социјално осигурување за кои е надлежно Одделението за спроведување на меѓународни договори при Централата на Стручната служба на Фондот, за периодот од 01.01. до 31.12.2016 година се извршени следните работи:

- Од осигурениците, или преку странските носители на осигурување, во периодот од јануари до декември 2016 година се примени 2.703 први и 1.070 други барања (барање за обнова на постапка, ускратни решенија за семејна пензија и ускратни решенија за најнизок износ на пензија и барања за потврдување на стаж) и нерешени 1680 барања поднесени во 2015 година, или вкупно 5.453 предмети.

- Од вкупниот број 5.453 заедно со ланските нерешени барања, решени се и контролирани 2.948 барања за пензија, за остварување на правата од пензиското и инвалидско осигурување врз основа на работењето на осигурениците во странство.

До странските носители на осигурување, обработени се на двојазични обрасци и поднесени 2019 барања за пензии.

Остануваат за работа уште 486 барања од 2016 година да се обработат во текот на 2017 година:

- По поднесените барања за остварување право на пензија е водена кореспонденција со странките и подрачните единици и странските носители, со цел за

докомплетирање на барањата и побрзо остварување на правата, или 5.308 кореспонденции,

- Покрената е постапка по 1.820 барања за утврдување на пензиски стаж навршен во странство за осигуреници кои не остваруваат право на пензија и реципрочно за потребите на странските носители е потврден македонскиот стаж со соодветни двојазични обрасци,

- Дадени се на Првостепената инвалидска комисија за оцена на работната способност 206 предмети,

- Во извештајниот период пристигнат е голем број поднесоци на кои е даден одговор на истите.

Во непосредно спроведување на меѓународните договори во Фондот е извршен превод на 2.481 страница.

3. Работа на Одделението за оцена на работната способност

Во постапката за остварување на правата од пензиското и инвалидско осигурување, од големо значење е оцената на работната способност, бидејќи по основ на инвалидност и телесно оштетување се остваруваат долгорочни материјални права од пензиското и инвалидско осигурување.

Согласно Законот за пензиското и инвалидското осигурување, инвалидност постои кога кај осигуреникот, поради трајни промени во здравствената состојба причинета од повреда при работа, надвор од работа, или професионална болест, кои не можат да се отстранат со лекување, или со мерка на медицинска рехабилитација, настапило намалување, или губење на работната способност за вршење на работите на работното место на кое бил распореден пред настанување на инвалидноста. Со стапување во сила на новиот Закон за пензиското и инвалидското осигурување од 01.08.2012 год., покрај утврдување на инвалидност по категории, изразена во проценти, се утврдува и инвалидност доколку работната способност на осигуреникот е намалена за 50%, со што истиот може да работи со скратено работно време, или да

биде распределен на друга соодветна работа согласно прописите кои се применуваат од работните односи и Колективниот договор. Инвалидноста, како основ за остварување право од пенизко и инвалидско осигурување, ја утврдува Комисијата за оцена на работната способност при Фондот по извршен увид во медицинската, работната и друга документација и по извршен непосреден преглед на осигуреникот.

Работите за кои се оценува работната способност на осигуреникот ги опфаќаат сите работи кои одговараат на неговите телесни и психички способности, а се смета дека одговараат на неговите досегашни работи, додека оцената на работната способност на индивидуалниот земјоделец ја опфаќа работата врз основа на која е задолжително осигуран согласно со овој Закон.

Во 2016 година, Комисијата за оцена на работната способност работеше во 3 состави по 2 члена од лекари специјалисти и еден лекар специјалист - комплетант и истата редовно и навреме ги извршуваше обврските и донесуваше Наод, оцена и мислење и во предмети кај кои се применува билателарен Договор за социјално осигурување.

Во 2016 година, во архивата на Првостепената комисија за оцена на работна способност се примени и заведени 5.751 предмет, додека во 2015 година се примени 5.947 премети, или 196 предмети помалку, или 3,2% и истите предмети се комплетирани. Што се однесува до предметите по задолжителен контролен преглед, комплетирани и поканети се 601 лице. Писма испратени до подносителите за докомплетирање на работната и медицинска документација има вкупно 823, а на 98 предмети им била прекината постапката по член 14 од истиот Правилник.

- Заведени премети	5.751
- Решени предмети со донесен наод	4.585
- Прекината постапка поради смрт	40
- Прекината постапка по чл.14	98

- Вратени во ПЕ по процедура за оставарување	
-Права од ПИОМ од 18.04.2012 под бр.02-2164/1	814
- Не се јавиле на непосреден преглед	214

Комисијата за оцена на работната способност во 2016 година од 2015 година имаше пренесени за решавање 242 предмети во вкупно 5.993 комплетиран предмети за решавање во 2016 година и врз основа на утврдената фактичка состојба, во 2016 година донела вкупно 4.585 наоди, а во 2015 година 4823 наоди, што е помалку за 238 наоди.

Од вкупниот број на поднесени барања, Комисијата донесе 3.984 наоди за оцена на работната способност, во 2016 година имаше 4.016 наоди, од нив 41 наод за остварување на правото по меѓународни договори, а во 2015 година 48 наоди, здравствена заштита во 2016 година - 0 наоди, додека во 2015 нема , 324 наоди за утврдување на процент на телесно оштетување како единствено право, додека во 2015 година имаше 340 такви наоди.

Структурата и видот на вештачените барања во 2016 е следна:

-1.089 барања, или 29,8% за остварување право на пензија, (во 2015 година 1.119 барања), и тоа: 689 барања или 18,8% за општа неспособност, а за работа во 2015 година 739 барања, нема барања и понатаму за општа неспособноста за работа, 0 во 2015 година и 400 барања или 10,93%, професионална неспособност за работа со право на пензија, а во 2015 година 380 барања,

-273 барања, или 7,5% за намалена работна способност со скратено работно време, а во 2015 година 209 барања,

- 103 барања, или 3,2% за промена на работно место, а во 2015 година 117 барања,

- 153 барања, или 4,2% и понатаму намалена работна способност, а во 2015 година 123 барања,

- нема барања каде лекувањето не е завршено,

- 1.637 барања, или 44,7% - не постои инвалидност, а во 2015 година 1.656 барања,
- 18 барања, или 0,5% - други случаи, а во 2015 година 23 барања,
- 213 барања, или 5,8% повторни прегледи, а во 2015 година 303 барања,
- 133 барања, или 3,6% за семејна пензија, а во 2015 година 145 барања,
- 41 наод, или 1,1% за странски носители, а во 2015 година 8 наоди.

Табела бр.17: Решените барања за оцена на работна способност по видови во 2016 и 2015 година дадени се во следната табела:

ред. број	Вид на случаи	2016 година		2015 година		Индекс 2016/2015
		број	Структура	број	структура	
1	Општа неспособност за работа	1.089	29,8	1.119	30,4	97,3
2	Скратено работно време	273	7,5	209	5,7	130,6
3	Промена на работа	103	2,8	117	3,2	88,0
4	И понатаму намалена работна способност	153	4,2	123	3,4	124,4
5	Лекувањето не е завршено	0	0	0	0	0,0
6	Не постои инвалидност	1.637	44,7	1656	45,1	98,9
7	Други случаи	18	0,5	23	0,6	78,3
8	Повторни прегледи	213	5,8	236	6,4	90,3
9	Семејна пензија	133	3,6	145	3,9	91,7
10	Наоди за странски носители	41	1,1	48	1,3	85,4
	ВКУПНО I	3660	100,0	3.676	100,0	99,6
1	Здравствена заштита	0	0	0	0	0,0
2	Телесно оштетување	324	35,0	340	29,6	95,3
3	Контролен преглед	601	65,0	807	70,4	74,5
	ВКУПНО II	925	100	1.147	100	80,64
	ВКУПНО (I+II)	4585	100	4.823	100	95,1

Структурата на вештачените барања може да се види од следниот графикон:

Од податоците во табелата за решени барања од страна на Комисијата за оцена на работната способност во 2016 година, се гледа дека работата се одвиваше навремено, а предметите во најкратоток рок беа решавани со 79,7% решени барања во однос на вкупно поднесените односно комплетирани.

Табела бр.18: Бројот на донесените наоди за оцена на работната способност по години е следен:

Година	Оцена на работната способност	Телесно оштетување	Туѓа нега и помош	Други барања	Вкупно
2007	7.397	345	-	963	8.705
2008	6.605	297		1.689	8.591
2009	6.221	358		1.069	7.648
2010	4.479	254		1.110	5.843
2011	3.225	201		561	3.987
2012	5.131	401		959	6.491
2013	4.678	415		833	5.926
2014	3.776	373		911	5.060
2015	3.605	340		878	4.823
2016	3.601	324		660	4.585

Според податоците од табелата, произлегува дека во 2016 година има намалување на донесените наоди за оцена на работната способност во однос на претходната година.

Кога се работи за времена инвалидска пензија и постапка на задолжителен контролен преглед, постапува Комисијата за задолжителен контролен преглед на корисниците на времена инвалидска, односно семејна пензија. Во периодот од 01.01. до 31.12.2016 година, оваа Комисија вештачала 601 случај, а во 2015 година 807 случаи и донела толку соодветни наоди.

Ревизија на сите наоди на Комисијата за оцена на работната способност, со кои е утврдена инвалидност, односно неспособност за работа, како и по случаен избор и ревизија кај негативни наоди, врши Комисијата за ревизија на наодот, оценката и мислењето за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, основана од Министерот за труд и социјална политика.

Во 2016 година, Комисијата за оцена на работната способност до Комисијата за ревизија при Министерството за труд и социјална политика, има доставено вкупно 2.413 наоди (1.556 позитивни и 857 негативни).

Од доставени 1.556 позитивни наоди, Комисијата за ревизија потврдила 1.535, или 98,7% од вкупниот број, а непотврдила 21 наод, или 1,3%.

Исто така, од 857 доставени негативни наоди до Комисијата за ревизија при Министерството за труд и социјална политика, истата потврдила 675 наоди, или 78,8%, а непотврдила 182 наоди, или 22,2 %.

Во вкупниот број на доставени наоди од ОРС до МТСП се внесени сите донесени наоди од првостепена постапка, предметите од задолжителен контролен преглед, семејни пензии, како и наодите кои произлегуваат од меѓународните договори на лица кои живеат во странство, а се носители на пензии од странскиот орган.

Горенаведената состојба се должи на строгата примена на правилниците за работа на ревизионата комисија при МТСП, која постапуваше и строго ја применуваше одредбата да контролира предмети со донесен негативен наод по

случаен избор, а не како во поранешниот период кога беа барани сите предмети за ревизија.

4. Матична евиденција

Во текот на 2016 година, Одделението за матична евиденција во Централата на Стручната служба на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, ги спроведуваше задачите кои произлегуваат од тековното работење на одделението и систематизацијата на работните места, како и задачите кои се однесуваат на спроведување на процесите неопходни за функционирање на пензискиот систем.

Во Централата и во филијалите и деловниците на Фондот, се одвиваа активности поврзани со обезбедување точни, комплетни и ажурни бази на податоци за осигурениците и обврзниците за плаќање на придонесот, како и за корисниците на права од пензиското и инвалидско осигурување.

Во таа насока, одделението активно учествуваше и соработуваше со другите одделенија во Централата на Стручната служба, во насока да продолжи модернизацијата и автоматизацијата на деловните процеси.

Во извештајниот период, посебно се истакнуваат следните активности:

- Подготовка на деловни барања за измени и дополнувања во апликациите за водење на евиденциите за осигурениците, обврзниците и корисниците на правата од ПИО.

- Учество во спроведувањето на размената на податоците со институциите со кои се склучени договори за соработка. Учество во подготовката и формирањето табели со податоци за потребите на АВРМ, Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, Државниот завод за статистика, МАПАС, пензиските друштва, УЈП, Министерството за труд и социјална политика и други.

- Подготовка на известувања до филијалите и деловниците за прашања од областа на матичната евиденција.

- Соработка на Фондот со институциите поврзани со реформираниот пензиски систем.

- Членство во приватниот пензиски столб и одржување на регистарот на членови во приватните пензиски фондови.

- Постапување по барања за следење и обезбедување на преписи од оригиналот на микрофилмуваните пријави.

- Подготовка на одговори на барања на надворешни институции и физички лица кои се во рамките на надлежноста на матичната евиденција

Според анализата на спроведениот внос на податоците во системот на автоматска обработка на податоците, во текот на 2016 година, заклучно со ноември, во евиденцијата на Фондот, внесени се 767.969 пријави во податоци за стаж на осигурување и плати.

Во зависност од начинот на кој обврзниците ги пријавиле податоците за плаќање на придонесот (електронски или преку обрасци на пријави), овој број на пријави опфаќа 253.588 пријави кои се добиени по електронски пат, односно се генерирани и потоа утврдени (за периодите по 2006), од кои за 2016 година се 121.821 пријава. Интерактивно од страна на референтите во службите за матична евиденција, (за периоди пред 2006 година), во системот за автоматска обработка на податоците внесени се 115.905 пријави.

Во текот на 2016 година во Централата на Стручната служба на Фондот во Секторот за информатика во соработка со Одделението за матична евиденција, извршена е контрола и евидентирање на стажот на осигурување, за претходната 2015 година на ниво на даночен број на обврзниците за плаќање на придонесот, при што се утврдени пријави за 398.476 осигуреници.

На ниво на филијали и деловници на Фондот, состојбите со непосредно внесени пријави од страна на референтите, се следни:

	внесени	генерирани	вкупно
ВИНИЦА	727	2537	3264
ВЕЛЕС	2565	17007	19572
ВАЛАНДОВО	354	2427	2781
ТЕТОВО	5777	13797	19574
СВ.НИКОЛЕ	635	2920	3555
СТРУМИЦА	3608	10124	13732
СТРУГА	2625	6016	8641
СКОПЈЕ	49360	61660	111020
РЕСЕН	884	1903	2787
РАДОВИШ	1545	4974	6519
ПРОБИШТИП	667	3220	3887
ПРИЛЕП	3617	13397	17014
ОХРИД	4393	14732	19125
НЕГОТИНО	847	5774	6621
М.БРОД	371	873	1244
КУМАНОВО	6020	15902	21922
КРУШЕВО	295	723	1018
КР.ПАЛАНКА	1212	5872	7084
КРАТОВО	380	1651	2031
КОЧАНИ	2359	5764	8123
КИЧЕВО	1606	1571	3177
КАВАДАРЦИ	2204	10831	13035
ГОСТИВАР	3797	5163	8960
ГЕВГЕЛИЈА	3220	4549	7769
ДЕМИР ХИСАР	262	1008	1270
ДЕЛЧЕВО	769	1711	2480
ДЕБАР	710	895	1605
БИТОЛА	5516	15778	21294
БЕРОВО	517	2702	3219
ШТИП	7273	13929	21202
СКОПЈЕ ЦЕНТРАЛА	1790	4178	5968
ВКУПНО	115905	253588	369493

5. Исплата на пензии

Една од основните функции на Фондот при спроведувањето на пензиското и инвалидско осигурување, е исплатата на пензиските примања на корисниците на пензија. И во 2016 година, во првата недела од месецот се вршеше исплата на пензиите за претходниот месец, а обработката на пензиите се вршеше во соработка со Секторот за информатика.

- Подготвени и исплатени се редовни месечни исплати на пензии за корисници на пензии од работничко осигурување, воени пензии земјоделски минимални пензии, како и исплата во поранешни ЈУ-републики и трансфер.
- Извршено е усогласување на пензиите во 2016 година за 654,00 денари за сите корисници на пензија, кои право на пензија оствариле заклучно со 30.11.2016 година согласно Законот за измени и дополнување на Законот за ПИО од 2015 година.
- Подготвени и исплатени се вонредни исплати за починати корисници на пензија во Р.Македонија и странски држави.
- Обработка, печатење, проверка и отворање на финансви досиеја за нови решенија кои се донесени за корисници на пензија кои за прв пат стекнале право на пензија.
- Обработка, печатење, проверка на решенија донесени од страна на филјалите на Фондот, за обнова на постапка, ускратни решенија и др .
- Постапување по решенија, пресметка и контрола на истите.
- Прием, евидентирање, скенирање и постапување по налози за извршување, доставени од страна на извршителите.
- Примени и обработени уверенија за живот во март и ноември 2016 година, на корисници на пензија на кои исплатата се врши во поранешните ЈУ-републики, трансфер и на корисниците на пензија во Р.Македонија за кои исплатата се врши преку овластено лице, корисници на пензии по основ на неспособност за работа и самостоен живот, како и други категории на корисници на пензии.

- Исклучување од исплата на корисниците на пензија кои на барање на Фондот, во определениот рок, не доставиле потврда за живот во мај и декември 2016 година.
- Доставување на известување за прекинување на право на исплата за корисници на пензија, кои и по втората достава, немаат испратено Уверение за живот.
- Прием, скенирање и евиднетирање на школски потврди во текот на октомври, ноември и декември 2016 година за корисници кои користат право на пензија по основ на школување.
- Пасивирање на исплатата за корисници по основ на школување, кои во определениот рок не доставиле потврда за школување во октомври и ноември 2016 година.
- Пасивирање на исплатата за корисници по основ на школување кои имаат наполнето 15 години возраст, а истите немаат доставено Потврда за школување.
- Пасивирање на исплатата на месечно ниво за корисници на семејни пензии по основ на школување кои имаат наполнето 26 години возраст, како и доставување на известие до филијалите на Фондот за ускратување на нивното право на пензија.
- Анализа на извршената исплата на пензии во однос на износот на пензијата, промена на статус, адреса и друго.
- Редовната исплата на пензии во определениот рок за исплата, односно во период од 1 до 7 во месецот.
- Секојдневно, од 8.30 до 16.30 часот, во рамките на шалтерската служба е вршен прием на странки, при што, е одговорено на нивните барање како на пример: издадени се обрасци – потврди, како и решавање на спорните исплати на корисниците на пензија.

- Пресметка, изготвување и доставување на пресметки за сторена преплата до Одделението за правни работи.
- Зголемена контрола на новите решенија кои секојдневно пристигнуваа во одделението, со што, кај случаите каде се утврдени недостатоци, решенијата се враќани назад во филијалите на Фондот за корекција.
- Комуникација со Управата за водење на матични книги за обезбедување на податоци за починати корисници на пензија, пасивирање на исплатата и изготвување на пресметка за сторена преплата.

6. Имотно-правно работење

Во Одделението за правни работи, во 2016 година, по основ на штети се евидентирани вкупно 258 предмети врз основа на кои Фондот побарува вкупен износ од 35.843.178,00 денари, од кои се завршени (адактирани) 94 предмети.

Од вкупно 258 предмети во 2016 година по основ на неоснована исплата на времена инвалидска пензија се 74 предмети со вкупно побарување во износ од 7.531.005,00 денари, од кои заклучно со 31.12.2016 година, се наплатени 2.178.321,00 денар.

По основ на престанок на правото на семејна пензија, евидентирани се 117 предмети со вкупно побарување во износ од 2.326.117,00 денари, од кои се наплатени 764.618,00 денари.

Во 2016 година се поднесени 27 тужби по разни основи за наплата на побарување во износ од 15.560.199,00 денари.

Во текот на 2016 година од страна на надлежните судови во Република Македонија, донесени се 47 пресуди, со кои се утврдува побарување на Фондот во вкупен износ 11.848.788,00 денари. Во корист на Фондот се донесени 35 пресуди, при што од нив 3 предмети се по жалба од тужените и се очекува пресуда од надлежните апелациони судови. По 6 тужби, надлежните судови имаат донесено пресуди со кои

делумно се усвојува тужбеното барање на Фондот, додека по 2 тужби се донесени пресуди со кои се одбива тужбеното барање на Фондот како неосновано (390.670,00 денари).

Исто така, во 2016 година, од страна на Фондот се поднесени 39 предлози до надлежните нотари за донесување решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа заради наплата на побарување, во вкупен износ од 834.004,00 денари.

Во овој контекст, треба да се нагласи дека доколку должниците не пристапат кон доброволно плаќање на долгот, наплатата на побарувањето на Фондот се спроведува согласно Законот за извршување со доставување на барање за извршување до извршител врз основа на правосилна и извршна пресуда, односно врз основа на правосилно и извршно решение од нотар со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа.

Во 2016 година, против Фондот се поднесени 13 тужби по разни основи, од кои, по 7 тужби сеуште се води постапка, додека по 6 тужби постапката е завршена на тој начин што: по 2 тужби судот се огласил за ненадлежен, по 2 тужби е донесено решение од судот со кое се констатира дека тужбата се смета за повлечена, по 1 тужба делумно е усвоено тужбеното барање на тужителот, додека по еден предлог за определување времена мерка е одлучено во корист на Фондот.

7. Органи на управување на Фондот

1. Управен одбор

Работата на Управниот одбор во 2016 година, беше остварена согласно статутарните одредби и Програмата за работа на Управниот одбор за 2016 година, според која, УО на Фондот на ПИОМ како највисок орган на управување, својата активност ја насочи за обезбедување средства за спроведување на пензиското и инвалидско осигурување и зачувување на материјалната и социјална сигурност на корисниците на пензија, како и во интерес и унапредување на пензиската политика

во нашата Држава.

Управниот одбор на Фондот брои седум членови именувани од Владата на Република Македонија со мандат од четири години. Од вкупниот број на членови, пет члена, односно по еден претставник се именуваат на предлог на: Министерството за труд и социјална политика, Министерството за финансии, Репрезентативниот синдикат член на Економско социјалниот совет, Репрезентативното здружение на работодавачите член на Економско социјалниот совет и Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија. Управниот одбор на Фондот од своите редови избира претседател и заменик претседател за време од една година и за својата работа, најмалку еднаш годишно, поднесува извештај до Владата на Република Македонија.

Управниот одбор на Фондот, во својата работа носи Програма и План за работа, утврдува предлог на буџетско барање до Министерството за финансии, усвојува Завршна сметка на Фондот, се грижи за редовна уплата на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, одлучува за користење на средствата на Фондот, за продажба на имотот во сопственост на Фондот, за продажба на акциите и уделите од вкупниот капитал стекнат по основ на трансформација на претпријатијата со општествен капитал, се грижи и редовно ја следи исплатата на посмртната помош на корисниците на пензија и на издвоените средства од пензиите за членарина, како и разгледува прашања, извештаи, информации и други материјали во врска со состојбите и проблемите од пензиското и инвалидско осигурување и други работи од надлежноста на Фондот.

Управниот одбор на Фондот на ПИОМ, во 2016 година, одржа 11 седници, на кои беа разгледани, дискутирани и вреднувани вкупно 67 материјали. Притоа, беа донесени 26 одлуки, 1 правилник и 5 програми, усвоени 20 информации и 3 извештаи, а беше донесен и Годишен план за јавни набавки на Фондот на ПИОМ во 2017 година, како и Буџет на Фондот на ПИОМ за 2017 год. и Стратешки план на Фондот на ПИОМ за периодот 2017-2019 година.

Исто така, за Државниот архив на Република Македонија, направен е опис и

попис на архивска граѓа од трајна вредност, во која се содржани сите одржани седници на Управниот одбор на Фондот и наведени усвоените документи на седниците одржани во 2016 година.

Управниот одбор на Фондот, во 2016 година одговорно и навреме ја реализира Програмата за работа, со доследно почитување на законските прописи: Законот за пензиското и инвалидското осигурување, Статутот на Фондот на ПИОМ и Деловникот за работа на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор имаа колективна и кооперативна соработка и одговорност при донесувањето одлуки и заклучоци, како и во дискусиите по одделни материјали на седниците на Управниот одбор, во интерес на корисниците на услуги, како и воспоставување тесна и квалитетна услуга и взаемна доверба со фирмите.

Управниот одбор на Фондот на ПИОМ во 2016 година, својата активност и работа ги насочи кон одговорно и квалитетно разрешување на повеќето актуелни и приоритетни прашања од доменот на својата надлежност, при што се постигнати значајни и афирмативни резултати.

2. Директор

Директорот на Фондот раководи со истиот и го претставува пред трети лица. Во рамките на своите овластувања, во 2016 година, директорот успешно ја раководеше работата на Фондот, што придонесе да се остварат позитивни резултати во сите сегменти од спроведувањето на пензиското и инвалидско осигурување. Директорот ја предложи Програмата за работа на Управниот одбор за 2016 година и донесе Програма за работа на Фондот. Неговото ангажирање придонесе за целосна реализација на Програмата за работа, што резултира со успеси во интерес на корисниците на нашата работа. Тој, исто така, презеде и повеќе мерки за наплата на ненаплатениот придонес заклучно со 2008 година, за зголемување на наплатата на придонесот за пензиско и инвалидско осигурување, потоа за барање согласност за вработување на упразнетите работни места, за подобрување на финансиското

работење, како и за постапување по повеќе клучни прашања за вршење на дејноста на Фондот, а поврзани со постојната законска регулатива и потребата од нивна измена.

Како извршен орган на Фондот, директорот до Управниот одбор предлагаше извештаи, анализи, одлуки и други материјали од пензиското и инвалидско осигурување, а воедно се грижеше и за извршување на одлуките, насоките и заклучоците донесени од Управниот одбор на Фондот и Владата на Република Македонија.

Како директор на Стручната служба на Фондот, ја организираше и координираше работата на вработените во Фондот и одлучуваше за остварување на нивните права од работен однос.

8. Стручна служба на Фондот

1. Човечки ресурси

Во текот на 2016 година, Одделението за човечки ресурси во целост ја реализира зацртаната политика на менаџирање со човечките ресурси во Фондот на ПИОМ, преку имплементирање на Законот за работни односи, Законот за вработените во јавниот сектор, Закон за административни службеници, Законот за ПИО, Правилникот за систематизација на работните места во Фондот на ПИОМ бр.02-441/1 од 21.01.2016год. и Колективниот договор за уредување, односно доуредување на правата, обврските и одговорностите од работен однос во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија бр.02-3278/1 од 23.06.2016 година.

Изработен е и донесен нов Правилник за внатрешна организација и Правилник за систематизација на работните места на вработените во ФПИОМ, а беше изработен и потпишан нов Колективен договор на ниво на Фондот.

Врз основа на донесените акти, се изработени решенија за распоредување и утврдување на плата на вработените во Фондот.

Спроведена е постапката за полугодишно интервју и постапката за оценување на административните службеници во Фондот на ПИОМ.

Врз основа на Законот за вработените во јавниот сектор, донесени се планови за вработување за 2016 година и за обуки на административните службеници во Фондот за 2017 година, продолжено е ажурирањето на податоците на вработените преку софтверот за човечки ресурси – Hermes, а врз основа на обврската од Законот за вработените во јавниот сектор, се отпочна и со внесување на податоците за вработените во ФПИОМ во Информациониот систем за управување со човечки ресурси (ИСУЧР), кој го води Министерството за информатичко општество и администрација.

Се продолжи со електронската евиденција на работното време во Фондот, преку изработка на дневни, неделни и месечни извештаи за присутност на вработените, комуникација со Агенцијата за вработување, спроведување на пријави М1-М2, ППР пријави и одјави на вработените по било кој основ: откази, пензионирање, мирување на работен однос, неплатени отсуства, извештаи за вработените за образование, работно место, националност, пол и возраст. Изработени се договори за самостојна работа, изготвен е План за користење на годишните одмори за 2017 година, спроведување на дисциплински постапки, спроведени се постапки за преземање на вработени од други институции, изготвени се решенија по основи за: распоредување, изрекување дисциплински мерки, наградувања, престанок на вработување, платено и неплатено отсуство, годишен одмор.

Изготввени се одговори по жалбите на вработените доставени преку Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија до Агенцијата за администрација. Редовно се врши писмена комуникација со Владата на Република Македонија, министерствата и другите надлежни институции, ажурирање на податоците за вработените во координација со Фондот за здравствено осигурување за добивање картони за здравствено осигурување, како и за електронските здравствени картички. Изработен е и ажуриран планот за одбрана во Фондот.

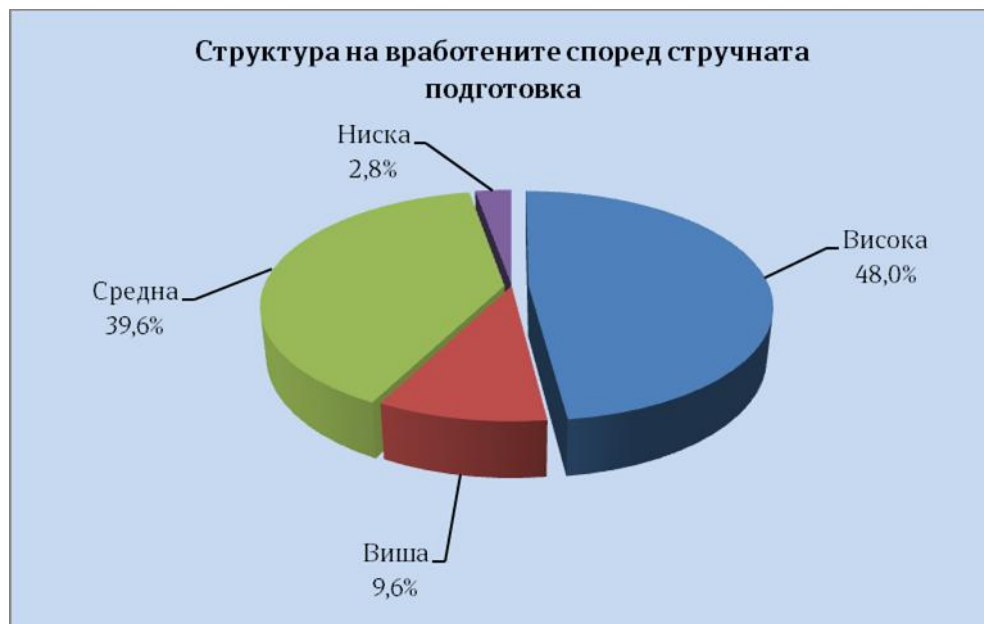
Во Стручната служба на Фондот, со состојба декември 2016 година, беа ангажирани 637 вработени. Во споредба со 2015 година, бројот е намален за 8

вработени поради нивно одење во пензија, а не пополнување на упразнетите работни места.

Квалификациската структура на вработените во Стручната служба на Фондот е поволна, 57,6 % се со висока и виша школска подготовка.

Табела бр.19: Квалификациска структура на вработените во Фондот

Стручна подготовка	2015	Структура	2016	Структура
Висока	308	47,8	306	48,0
Виша	69	10,7	61	9,6
Средна	256	39,7	252	39,6
Ниска	12	1,9	18	2,8
Вкупно	645	100	637	100,0

Структурата на вработените според школската подготовка, во 2016 во однос на 2015 година е на исто ниво.

Табела бр.20: Движење на бројот на вработените во Стручната служба на Фондот, во периодот од 2007-2016 година

Година	Стручна служба, Централа-Скопје	Подрачни единици	Вкупно
2007	254	430	684
2008	254	462	716
2009	251	427	678
2010	263	474	737
2011	258	451	709
2012	245	432	677
2013	233	421	654
2014	230	406	636
2015	252	393	645
2016	249	388	637

Според стручната подготовка, просечната бруто плата (декември 2016 година) изнесува:

ВСС	38.211,00
ВС	33.066,00
ССС	26.028,00
НСС	21.084,00
Вкупно	32.399,00

Надоместокот на Стручната служба на Фондот во 2016 година изнесува 249,17 милиони денари и истиот во вкупните расходи на Фондот учествува со 0,41 %.

2. Одделение за внатрешна ревизија

Одделението за внатрешна ревизија, во текот на 2016 година ги извршуваше своите работни задачи предвидени во Стратегискиот план за извршување на ревизија од 2016-2018 година и Годишниот план за ревизија за 2016 година. Со своите наоди, препораки, забелешки и советодавна улога, придонесе во подобрување на работењето

и зголемување на ефективностa на системите за внатрешна контрола во Фондот на ПИОМ.

Внатрешната ревизија ги спроведува своите работни задачи согласно прифатените стандарди за професионално извршување на ревизија, Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Повелбата за внатрешна ревизија, како и Етичкиот кодекс на внатрешните ревизори.

За секоја спроведена ревизија се изготвува целокупна документација која го претставува ревизорското досие, кое е селектирано и подредено со број, поради организираност во извршувањето.

Покрај спроведените ревизии, Одделението за внатрешна ревизија во текот на 2016 година ги извршуваше и следните активности:

- Изготвување на изјавата за квалитет на состојбата на внатрешните контроли за 2015 година, согласно Законот за јавна внатрешна финансиска контрола („Службен весник на Република Македонија“ бр. 90/09, 188/13 и 192/15).
- Изготвување на Годишен план за 2017 година и Стратегиски план за 2017-2019 година за работата на Одделението за внатрешна ревизија, кој е одобрен од директорот на ФПИОМ и доставен до Министерството за финансии.
- Согласно меѓународните стандарди за извршување на внатрешна ревизија, Одделението за внатрешна ревизија има изготвено Регистар на препораки кој редовно се ажурира по издадени извештаи, или спроведени препораки. Ажурираниот регистар на препораки од 31.12.2016 година содржи девет (9) конечни извештаи од внатрешната ревизија и се опфатени седумдесет и една (71) препорака, во времето на нивното ревидирање. Ажурираниот регистар на препораките од 31.12.2016 година, ги има опфатено периодот на извршени ревизии од 2015 и 2016 година, во него се сместени наоди и препораки од процеси за кои треба подобрување.

- Регистарот на ризици се ажурира најмалку еднаш годишно, со сопствена проценка за ризиците кои се закана за работењето на ФПИОМ. Регистарот на ризици содржи 143 проценети ризици од четирите сектори во ФПИОМ, проценките се направени врз основа на ревизии кои се спроведени во изминатиот период, или по процедури за работа од одделението.
- Во текот на 2016 година беше ажуриран Ревизорскиот универзум, кој е составен документ на Стратегискиот план на Одделението за внатрешна ревизија за периодот од 2017 – 2019 година. Овој документ се користи за проценка на ризици при планирање на ревизиите. Ревизорскиот универзум ги дефинира клучните процеси и цели на тие процеси за да ги оцени со факторите на ризик.
- Во периодот од 01.01. до 31.12.2016 година, спроведени се ревизии согласно Годишниот план за 2016 година. Во текот на 2017 година предвидено е спроведување на follow up ревизија за спроведување на препораките за секоја извршена ревизија одделно, согласно планот за примена на препораките.

3. Буџетска контрола

Во Фондот, во рамките на Секторот за финансиски прашања, во текот на 2016 година целосно се реализирани сите зацртани задачи предвидени со Програмата за работа и Планот за извршување на финансиски контроли.

Во текот на 2016 година редовно се извршуваа следните активности:

- Донесување и имплементирање на Правилник за начинот на спроведување внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет, преземање финансиски обврски и извршување плаќања во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија;
- Ех-анте и Ех-пост контрола на сите склучени финансиски договори на Фондот со другите институции и ја следеше нивната реализација;

- Сите влезни фактури при што е вршена проверка на истите пред да се изврши исплатата;
- Контроли во делот на финансиското работење на некои одделенија, кај што се констатирани одредени процедурални пропусти, кои по нашите укажувања веднаш се отстранети;
- Редовно следење и информирање на менаџментот за извршувањето на буџетот;
- Внатрешна распределна на буџетот согласно ЗЈВФК;
- Изготвување на извештаите и Изјавата за квалитетот и состојбата на внатрешните контроли од годишниот финансиски извештај;
- Изработка на Стратешки план за спроведување на финансиско управување и контрола;
- Изработка на План за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола (Методологија за спроведување на планот);
- Редовна контрола на патните и дневните расходи;
- Редовно полугодишно усогласување на базата на корисници на пензии на ФПИОМ со базата на МВР и базата на УВМК, и информирање на Владата на Република Македонија за утврдената состојба;
- Изготвување на пишаните процедури во Секторот за финансиски прашања и имплементирање на ISO 9001:2015 стандардот;
- Во текот на 2016 година изготвен е Правилник за начинот на спроведување внатрешна распределба на вкупниот одобрен буџет, преземање финансиски обврски и извршување плаќања во Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, кој беше усвоен од управниот одбор на ФПИОМ во јули 2016;
- Одржани обуки со цел запознавање со процесот и имплементирање на правилникот;

- Активно учество во комисији за попис на имотот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.

4. Јавни набавки

Во 2016 година, во Фондот сите јавни набавки беа спроведени согласно Законот за јавни набавки, а се однесуваат на огласите за доделување на договор за јавна набавка, поништувања, склучени договори и електронски аукции за јавни набавки во дадениот период. Со Годишниот план за јавни набавки на Фондот во 2016 година се планирани повеќе набавки, и тоа: набавка на стоки, услуги и работи.

Постапките за доделување на договори за јавни набавки беа водени со: постапка со барање за прибирање на понуди со објавување на оглас (м) кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка без вклучен ДДВ е до 5.000 евра во денарска противвредност за стоки услуги и работи, постапка со барање за прибирање на понуди со објава на оглас кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка на стоки и услуги е до 20.000 евра без ДДВ во денарска противвредност, а за работи до 50.000 евра без ДДВ во денарска противвредност, отворена постапка ако вредноста на договорот за јавната набавка изнесуваше 130.000 евра, (односно 200.000 евра за одредени работи) во денарска противвредност за стоки и услуги и 4.000.000 евра во денарска противвредност за работи без вклучен ДДВ и постапка во категоријата други огласи.

Договорниот орган согласно измените на Законот за јавни набавки спроведуваше анализа на пазарот со производителите или економските оператори во Република Македонија и во странство што потенцијално можат да ги исполнат барањата од техничките спецификации или критериумите за утврдување на способност за поединечен дел кај постапката, во зависност од правниот основ за барање согласност од Советот за јавни набавки.

Договорниот орган задолжително бара согласност од Советот пред да го објави огласот за јавна набавка на стоки, услуги и работи и доставува соодветно образложение за потребата од набавка за која нема најмалку три, четири и пет производители, или економски оператори во Република Македонија и во странство.

До Советот за јавни набавки од Фондот се доставени 35 барања за добивање согласност по разни основи предвидени со Законот за јавни набавки. За голем број од нив добил согласност, а во случај на решение со кое не се дава согласност, Договорниот орган постапил согласно забелешките и по укажувањата во решението на Советот и на стручните лица преработени се барањата од техничките спецификации и критериумите за утврдување на способност.

Во 2016 година се објавени 54 огласи за доделување на договор за јавна набавка, од кои 17 огласи за барање за прибирање на понуди со проценета вредност до 5.000 евра во денарска противвредност за стоки, услуги и работи, 14 огласи за барање за прибирање на понуди со проценета вредност на договорот за јавна набавка за стоки, услуги и работи до 20.000 евра во денарска противвредност, 21 оглас за отворена постапка кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка за стоки, услуги и работи е под или над 130.000 евра во денарска противвредност и 2 огласи на Други огласи како “останати” или “неприоритетни услуги” согласно член 17 став 1 алинеја 2 и став 3 од истиот член од Законот за јавни набавки.

Од горенаведените податоци може да се заклучи дека најмногу огласи за доделување на договор се објавени со отворена постапка и со постапка со барање за прибирање на понуди (м).

Договорниот орган ФПИОМ, во 2016 година склучи вкупно 79 договори за јавни набавки, кои се однесуваат на постапките, и тоа 37 договори со отворена постапка, 20 договори со барање за прибирање на понуди (м), 20 договори со барање за прибирање на понуди со оглас, и 2 договори за набавка на услуги од членот 17 став 1 алинеја 2 и став 3 од истиот член од Законот за јавни набавки.

Сите склучени договори за јавни набавки се објавени на ЕСЈН <https://e-nabavki.gov.mk> и се достапни на јавноста.

Според бројот на склучените договори, најкористена е отворената постапка преку која се склучени 37 договори. По отворената постапка, во поглед на склучените договори, доаѓа постапката со барање за прибирање на понуди – 20 склучени договори.

Во 2016 година се поништени 8 постапки за доделување на договор за јавна набавка, а постапките се поништувани поради следните причини: не е поднесена ниту една понуда, или ниту една прифатлива понуда и понудувачите понудиле цени и услови за извршување на договорот за јавна набавка кои се понеповолни од реалните на пазарот.

При спроведување на постапка за доделување на договор за јавна набавка со електронски средства (преку ЕСЈН), сите дејствија во постапката (објавување на оглас, технички дијалог, тендерска документација, поднесување на понуди, јавно отворање, евалуација на понудите, закажување на е-аукции, донесување одлуки, известувања за донесени одлуки, известување за склучен договор, евиденција на постапките со барање за прибирање на понуди и комуникација со економски оператори) се спроведуваа во електронска форма, со која се овозможува поголема конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договорите за јавни набавки.

Во 2016 година беа закажани 46 електронски аукции и 31 покана за поднесување на конечни цени, кои успешно се спроведени (понудувачите лицитираа со цените) и беше остварена заштеда на средствата, како на цената така и во трошоците при спроведување на набавките, со што се обезбедува рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка.

Во постапките за јавни набавки од страна на економските оператори беше поднесена само 1 жалба до Комисијата за јавни набавки при Фондот и истата ја достави до Државната комисија за жалби по јавните набавки и по обжалена постапка е донесено решение со кое се отфрла како недозволена.

5. Солидарен фонд

Согласно член 115 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување, на корисникот на пензија, со негова согласност му се запира дел од пензијата за обезбедување средства потребни за исплата на посмртна помош за членовите на неговото семејство и за членување во Здружение на пензионери (членарина).

Согласно Одлуката на Регистрираната организација на Сојузот на пензионерите на Македонија за 2016 година, износот за посмртна помош изнесува 120 денари, а за членарина 30 денари месечно.

Посмртната помош за починати корисници на пензија за 2016 година изнесуваше 30.000 денари.

Во 2016 година од корисниците на пензија за Солидарен фонд - посмртна помош се задржани средства во износ од 416.309.460,00 денари, додека на членовите на семејствата на починатите 13.878 корисници на пензија, се исплатени средства во износ од 416.340.000 денари.

Табела бр.21: Движење на издвоените и исплатени средства за Солидарен фонд- посмртна помош на корисниците на пензија по месеци во 2016 година

Месеци	Корисници на пензија	Солидарен фонд	Починати	Исплатени средства
Јануари	284.231	34.367.640	1146	34.380.000
Февруари	283.737	34.326.840	1144	34.320.000
Март	284.792	34.534.440	1151	34.530.000
Април	285.139	34.451.880	1149	34.470.000
Мај	285.716	34.595.160	1153	34.590.000

Јуни	286.346	34.669.440	1156	34.680.000
Јули	286.680	34.677.840	1156	34.680.000
Август	286.956	34.722.240	1157	34.710.000
Септември	287.514	34.833.960	1161	34.830.000
Октомври	287.933	34.862.280	1162	34.860.000
Ноември	288.861	35.107.080	1168	35.040.000
Декември	289.707	35.160.660	1175	35.250.000
Вкупно		416.309.460	13.878	416.340.000

Издвоените средства за посмртна помош во износ од 416.309.460 денари во однос на исплатените средства во износ од 416.340.000 денари, покажува дека исплатените средства за 2016 година не се целосно покриени со издвоените средства за оваа намена, но се користени средства од салдото на средствата на 31.12.2015 година.

Во период од 2010 до 2016 година, издвоените и исплатени средства за посмртна помош изнесуваат, и тоа:

Табела бр.22:

Година	Корисници просек	Издвоени средства	Починати корисници	Исплатени средства
2010	262.370	377.910.674	12.617	378.501.162
2011	262.179	377.587.680	13.112	393.360.000
2012	265.764	382.711.152	13.219	396.570.000
2013	272.243	392.031.120	13.374	401.220.000
2014	277.609	399.757.920	13.378	401.340.000
2015	281.637	408.042.330	13.712	417.960.000
2016	286.467	416.309.460	13.878	416.340.000

Бројот на починатите корисници на пензија во 2016 година изнесува 13.878 корисници, а во 2010 година изнесува 12.617 починати. Во однос на 2010, бројот на починатите корисници во 2016 година е зголемен за 1261, а во споредба со 2012 година

за 659 корисници. Во 2016 година бројот на починатите корисници на пензија изнесува 13.878 корисници, или месечен просек од 1156.

9. Информатички систем

Во текот на извештајната 2016 година, континуирано се работеше на одржување, усовршување и доградување на сите постоечки линии апликативни решенија за поддршка на деловните процеси:

- Во делот на регистрација на обврзниците и осигурениците.
 - Редовни измени и дополнување на софтверот за регистрација на обврзниците и осигурениците, согласно законските промени, одлуки на Владата, или други барања.
 - Обезбедување дневна ажурност на Регистерот на обврзници и осигуреници (M11/1, M11/2 пријавите за обврзниците добиени од УЈП, M1/M2/M3 пријавите за осигурениците преземени од порталот на АВРМ).
 - Автоматско масовно генерирање и утврдување на годишни податоци за утврден стаж и остварени плати и надоместоци (годишни M4, M6, M8, M10 пријави), врз основа на месечните податоци за пресметани и исплатени плати и придонеси од 2006 до 2015 година.
 - Реализирани се активностите кои произлегуваат од Законот за ЗКПИО на РМ
 - сервисирање на вториот пензиски столб.
 - Обезбедување дневна ажурност на Регистерот на членови во ППФ.
 - Сервисирање на апликацијата и податоците за осигурениците - членови во ППФ, кои оствариле право на пензија во првиот столб и изготвување извештаи за МАПАС.
- Во делот на матичната евиденција на корисници на правата и исплата:
- Анализа и разрешување на дојавени проблеми од корисници на софтверот од делот за решавања на правата од ПИО и исплати на пензиски примања.

- Обезбедување апликативно решение за спроведување на законските промени во врска со ревизија на пензиските предмети.

- Одржување и доградување на софтверското решение на оракл платформата во делот за матична евиденција на корисниците на права и исплата на пензиските примања.

- Редовни измени и дополнување на софтверот за корисниците на права и исплата на пензиските примања согласно законските промени, одлуки на Владата, или други барања.

- Донесување по автоматски пат решенија за остварено прво право на старосна, семејна и инвалидска пензија, право на надоместок за телесно оштетување (P10/P11 пријава) по домашни прописи и меѓународни договори за социјално осигурување, како и решенија во обнова на постапка.

- Одржување и доградување на софтверското решение за потребите на Одделението за странски конвенции за следење на движење на предметите.

- Проверка, анализа и техничка поддршка на деловниот дел во откривање и отстранување на грешки во податоците за исплата на пензиите.

- Одржување на апликативни решенија за сервисирање на исплата на Солидарниот фонд преку Фондот на ПИОМ.

Во делот на Оцена на работната способност (инвалидност):

- Анализа и поддршка на софтверот за оцена на работната способност.

- Изготвување разни статистички прегледи и извештаи за потребите во службите во Фондот.

- Одржување на апликацијата за архивско работење во прв степен, дописи, известии и заклучоци на Комисијата за уредност и комплетност на документацијата, закажување прегледи по барање на осигурениците за оценка на работната способност.

Учество во имплементацијата на проектот за дигитализација на старите микрофилмски снимки на M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8 i PS обрасците и миграција на старите микрофилмски записи од RMS датотеките на VMS оперативен систем во ORACLE.

Анализа на претплати по основ на неосновано исплаќање пензии на деца-корисници на семејни пензии постари од 26 години и пензионери кои во исто време се во работен однос.

Одделение за развој на информацискиот систем

1. Секојдневна активност со која се обезбедуваат редовни распределби на уплатите за придонес, кои секојдневно пристигнуваат на мост сметката со која управува Фондот, преку упарување на податоците за уплатите доставени од Трезор со податоците за платените МПИН пријави кои ни ги доставува УЈП за извршување на процесот на распределба на уплатите и податоците меѓу ФПИОМ и приватните пензиски фондови, со контрола и потврдување од МАПАС, за потоа да се дистрибуира дел од парите на институционалната сметка на Фондот, а дел во приватните пензиски фондови. Покрај парите се дистрибуираат и податоците за секое лице. Со извршување на оваа задача, се обезбедува приливот на пари за исплата на пензиските примања.

2. Разрешувањето на проблематичните уплати (неконзистентности), во координација со Одделението за контрола на податоците од придонес за ПИО. Податоците за МПИН пријавите се контролираат во УЈП и потоа се преземаат од таму.

3. Проектот за Веб-порталот на Фондот беше надграден со можност за пристап со валиден дигитален сертификат, со кој секој сопственик може да се пријави и да добие можност да ги следи сопствените податоци регистрирани во матичната евиденција. Особено е значајно што се воспостави процес на автентификација на сопственикот на дигиталниот сертификат преку КИПС, бидејќи самиот дигитален сертификат не носи информација за ЕМБГ.

4. Тековни задачи, одржување на апликациите кои се подоле наброени. Сите овие апликации имаат свои специфичности кои произлегуваат од деловните дефиниции, информатичката технологија и програмското решение и во целина за секоја од нив потребни се повремени или редовни интервенции, надгледување на резултатите, аналитички пристап и повремено вршење на корекции во деловно-апликативните решенија.

- финансиско работење,
- материјално работење,
- архивско работење,
- уделите и акциите на ПИОМ од трансформацијата на општествениот капитал,
- генерирање месечни М4,
- апликации за разрешување на проблематични уплати,
- апликација за пресметка на камати,
- апликација за софтверска распределба на барања за сместување во пензионерските домови, согласно дефинирани критериуми.

5. Проект за упатување на бањи од МТСП, проширен и дополнет со опцијата викенд. Апликативна поддршка во сите делови на процесот, при внос на барања, подготвување селекција, известување, исплата на патни трошоци.

6. Продолжување на трендот за воспоставување на автоматизирана процедура за размена на податоци со други институции.

Одделение за системско инженерство и комуникација

Во текот на 2016 година се набавени 8 персонални компјутери, 4 преносни компјутери – лаптопи, 2 професионални ласерски мултифункционални принтери и 5 скенери. Сета опрема е инсталирана и е во употреба, освен принтерите за кои има потреба од мрежна инфраструктура која ја нема во ходниците.

Исто така, набавени се 2 сервери и 2 уреди за виртуализација на сториџот (SVC). Во нив е почната инсталација на Oracle база на податоци.

За техничка поддршка интервенирано е во 1.724 пријавени случаи.

Успешно се пратени околу 148,000 пораки до обврзниците со преглед на регистрирани податоци во матична евиденција.

Отсек за скенирање, контрола и архивирање на податоци и Отсек за скенирање, контрола и архивирање на податоци и документи

Согласно планот за реализирање на работни задачи во 2016 година, Отсекот за скенирање, контрола и архивирање на податоци и документи во 2016 година ги заврши следните работни задачи:

- Формирани се нови папки за работа и архивирање од 422.321 пријава, а на матичарите што ни доставиле пријави за архивирање им се вратени 96.543 пријави кои не поминале низ процесот и бараат доработка од нивна страна.

- Извршена е супервизија на 131 микрофилм, или 772.631 слика од дигитализирани микрофилмски ленти и нивно ажурирање во базата со податоци за брзо пребарување и преземање од соодветните служби.

- Извршено е скенирање на 402.581 пријава од типот: M4, M8, M1, M2.

- Контрола на 345.284 M-пријави, или 378 папки, од кои 253.104 се трајно архивирани и поништени, 44.642 се вратени на доработка како грешни, 51.901 вратени за да се изврши внос во базата на податоци и 9.685 пријави на повторно скенирање.

- Завршна контрола е извршена на 400.645 пријави, или 510 папки, за кои е завршена постапката на архивирање, податоците се ажурирани во базата со податоци за брзо пребарување и преземање од соодветните служби.

Сите архивирани пријави се складирани на сервер со storage дискови за пребарување, преземање и трајно архивирање на документите.

10. Стопанисување со имотот на Фондот

Во 2016 година, Одделението за стопанисување со имотот на Фондот, презеде доста активности од своите надлежности и обврски, согласно Програмата за работа усвоена од Управниот одбор за непречено и квалитено функционирање на домовите за живеење на корисниците на пензија, стопанисување со станбениот и деловен простор, извршување на Програмата за реконструкција, адаптација и инвестиционо одржување на објектите на Фондот, како во филијалите и Централата, така и во дел од пензионерските домови, издавање на објектите за одмор и рекреација на вработените во Фондот, обезбедување на потребната документација за впишување на објектите во сопственост на Фондот во катарската евиденција и добивање на имотни листови.

Во овој момент, Фондот стопанисува со 14 од вкупно 37 пензионерски домови. Овие 14 пензионерски домови располагаат со 380 станбени единици во кои се сместени 448 корисници.

Закупнината редовно се наплаќа преку задршка од пензијата, а останатите трошоци (комунални услуги), со помали потешкотии се наплаќаат. Вкупното задолжување за 2016 година изнесува 3.787.529,00 денари, а вкупно наплатени се 3.726.543,00 денари, средства од закупнини од корисниците на пензија, или 98,39% наплата.

При ослободување на станови во домовите за живеење на корисниците на пензија, согласно ранг - листата и донесените одлуки од Комисијата, се склучуваат договори со нови корисници и се пополнуваат слободните станбени единици. Домовите се одржуваат редовно и се создадени услови за живеење на корисниците на пензија.

Со примената и функционирањето на електронскиот софтвер за сместување на корисниците на пензија во домовите за живеење на корисниците на пензија, се исклучи можноста за влијание на субјективниот фактор при вселувањето на

корисниците на пензија во пензионерските домови, бидејќи ранг - листите се јавно објавени на веб - страницата на Фондот и сите баратели на сместување можат да го следат своето напредување на ранг - листите.

Фондот располага и со деловен простор во домовите за живеење на корисниците на пензија, со површина од 9.673 м², од кој се издадени 7.822 м², а 1.851 м² не е издаден. За издавање под закуп на деловниот простор се објавуваат објави за електронско јавно наддавање, а посебна Комисија од Фондот врши избор на најповолен понудувач и после донесената одлука за избор се склучува договор и истиот се издава. Во 2016 година склучени се 9 нови договори за деловен простор.

Во 2016 година Фондот на име закупнина за деловен простор има фактурирано 13.641.186,00 денари и наплатено 11.877.091,00 денар, или тековната наплата е 87,07%. Во овој период, од вкупно пренесените побарувања од претходен период во износ од 2.156.742,00 денари, наплатени се 1.444.288,00 денари, или 66,97% од пренесените побарувања.

Во истиот период е пресметана и задолжена камата за доцнење на плаќање, во износ од 160.221,00 денар.

Редовно се испраќаат опомени до закупците за доцнење со плаќањето, со што се спречува да се доведат во ситуација истите да бидат тужени, или да им бидат раскинати договорите.

Во 2016 година, од издавањето на објектите за одмор и рекреација со кои располага Фондот, согласно поднесените барања, беа реализирани 614 ноќевања од страна на вработените и заради подобрените услови во одморалиштата, може да се констатира дека од година во година сè поголем број вработени ги користат одморалиштата на Фондот.

Во 2016 година одделението имаше зголемена активност околу ажурирање на документацијата за упис на имотот на Фондот во Агенцијата за катастар на недвижности. За пензионерските домови постапките се пред завршување, односно во 2016 година е добиен Имотен лист за Пензионерскиот дом во Ѓорче Петров и останува

уште Пензионерскиот дом во Гевгелија, кој е во фаза на добивање урбанистичка согласност и решение за упис. Клубовите за дневен престој се комплетно регулирани со имотно - правен статус. Што се однесува до објектите на филијалите, во 2016 година, со измените на Законот за бесправно изградени објекти (легализација) со кој беше продолжен рокот за поднесување на барања, Фондот за здравствено осигурување на Македонија поднесе барања за легализација за 8 објекти кои се заеднички со Фондот на ПИОМ, со што се овозможи и овие објекти да се запишат во Агенцијата за катастар на недвижности. Овие барања се во фаза на реализација, со што ќе биде решен статусот и на овие објекти.

1. Инвестиции во 2016 година

Во 2016 година, извршени се инвестициони активности во рамките на предвидените средства со Буџетот на Фондот за 2016 година, со цел да се подобрат условите за работа на вработените, како и условите за престој на корисниците на пензија во пензионерските домови.

- Филијали и деловници

Извршени се повеќе инвестициони зафати во филијалите и деловниците:

Во Централата во Скопје, завршена е замената на останатиот дел од изолацијата пред и позади објектот, за да се спречи прокиснување на водата во подрумските простории од обилни дождови.

Во Прилеп, извршено е комплетно реновирање на санитарните јазли на сите три спрата, со што е овозможено одржување на хигиената како на вработените, така и на просториите.

VI. ЗАКЛУЧОК

Извештајот за работата на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2016 година, системски и комплетно го прикажува остварувањето на сите значајни функции од спроведувањето на пензиското и инвалидско осигурување, изразени преку бројни статистички и други показатели.

Воведниот дел, во скратена форма ги прикажува активностите на Фондот во 2016 година, додека во продолжение на извештајот споредбено и аналитички се прикажани остварените резултати.

Со остварените приходи во 2016 година и пренесените парични средства од 2015 година, Фондот редовно и навремено ги изврши обврските кон корисниците на пензија и другите права од доменот на работата, како и другите обврски.

Фондот, работата во 2016 година ја изврши ефикасно и успешно, што се гледа од деталните податоци за извршените задачи.

Осигурениците и корисниците на пензија, непречено ги остваруваа своите права во Фондот во согласност со Законот, Статутот и другите општи акти на Фондот.

Исплатата на пензиите се изврши во воспоставените рокови, а усогласувањето на пензиите согласно донесените законски прописи.

* *

*

Управниот одбор на Фондот, на седницата одржана на 26.04.2017 година, го усвои Извештајот за работа на Фондот на ПИОМ во 2016 година.

В.Д. ДИРЕКТОР НА ФОНДОТ,

Shaip Zeneli

УПРАВЕН ОДБОР

Јасмина Иванова